

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 5492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodil: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon

5122, 5123, 5124, 5125, 5126 Maribor

Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440

Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.

Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Važne zadeve v Društvu narodov

Kakor vse kaže, bo Rusija dobila po-
vabilo za vstop v Društvo narodov že le-
tos poleti. Samo po sebi se zdi danes
umevno, da Zeneva nima nikakega raz-
loga, da bi se branila pristopa Rusije.
S početka je bila za vsako državo legiti-
mizacija za sprejem v Društvo narodov
njena demokratična usmerjenost in spo-
minjamo se še pogajanj, ki so bila zve-
zana s pristopom Nemčije. Berlinska
vlada je morala prej s svojim dejanjem
in nehanjem dokazati svojo demokratič-
nost in moramo priznati, da se je v tem
pogledu močno potrudila. Razvoj pa je
svoj pot in mnogi izmed članov že-
nevske institucije so po sili razmer za-
pustili edino dopuščeno demokratično li-
nijo in vsaj za evropske člane Društva
narodov velja danes skoro pravilo, da so
po večini krenili v smer bolj ali manj av-
toritarnega značaja.

Za pristop Rusije sedaj s te strani ni
najti več ugovora, v pogledu nekdanje
opasnosti moskovske politike za zapadni
svet pa se je položaj tudi toliko omilil,
da danes malokdo še verjame v ofenziv-
nost komunistične internacionale. Mo-
skva sama se je ponovno nedvoumno iz-
razila, da dokončno opušča svojo tezo o
svetovni revoluciji, ki je vznikla obenu
z boljševiškim prevratom ter je ob Visli
bila zagnana v svoje meje že ob prvem
poskusu, da prodre dalje na zapad. V
ostalem je Moskva vsa zaposlena za no-
tranje uredbo, ki zahteva osredotočenje
vseh sil naroda, obenem pa mora vso
svojo udarno silo hraniti za Daljni vzhod.
Kordón sporazumov in pogodb, s kateri-
mi so Rusi obdali svojo evropsko mejo,
govori dovolj razločno za dejstvo, da se
je Moskva odpovedala sanjam po sve-
tovni revoluciji. Ostal bi edini ugovor,
da Rusija po svoji notranji uredbi ne
spada v družbo organsko od nje tako
zelo razlikujočih se držav. Toda enotno-
sti v pogledu notranje ureditve evrop-
skih držav danes ni več, saj vidimo, da
se v Rimu vlada po bistveno drugačnih
načelih nego v Parizu in da Nemčija, ki
ji v Ženevi še vedno hranijo toplo me-
sto, po svojih uredbah niti najmanj ne
sliči staremu in ustaljenemu, v konser-
vativizmu skoro vkočenemu angleškem re-
žimu.

Večja težava pa bo vsekakor v pogle-
du mesta, ki mora biti Rusiji zagotov-
ljeno v svetu Društva narodov. V Var-
šavi zahtevajo v tej zvezi tudi zase stal-
no mesto in utemeljujejo svojo zahtevo
na čuden način. »Ako Rusija dobi stal-
ni sedež,« pravijo, »ga mora dobiti tudi
Poljska.« To je gotovo spretna taktična
poteza, ki ni naperjena proti Rusiji,
marveč hoče samo izbrabiti nastali polo-
žaj. Kot Slovani si samo želimo, da do-
bita obe slovanski velesili njima primer-
no mesto v Društvu narodov. V Varšavi
pa bi lahko zahtevali stalni sedež v Že-
nevi, sklicujoč se na Španijo ali celo na
Italijo, kar bi bilo vsekakor bolj simpa-
tično. Sedanja njihova taktika je moč-
no podobna afrontu proti Rusiji in na-
sprotniki Poljakov in Rusov že kujejo
iz tega korist zase.

Z vstopom Rusije in z ustanovitvijo
dveh novih stalnih mest v svetu Dru-
štva narodov se bo morala Zeneva lotiti
že davno dozorele problema reorganizacije
svoje vodstva. Kakor rečeno, se
v Ženevi še vedno nadejajo, da se bo
Nemčija še vrnila v Društvo narodov,
zato bo ostalo njeno mesto nezasedeno,
isto velja za Japonsko. Odločiti pa se bo
moralo tudi vprašanje glede stalnega se-
deža v svetu Društva narodov za Malo
antanto, ki ima do tega brez dvoma ena-
ko ali celo večjo pravico kakor marsi-
kaka velesila.

Ako se Poljski posreči izvojevati iz-
polnitev njene zahteve, bo to velikega
pomena zlasti glede manjšinskega vpra-
šanja. Poljaki bodo predložili Društvu
narodov, da se manjšinske obveznosti
razširijo na druge države, ki doslej o
kakšni zaščiti narodnih manjšin niso ho-
tele niti čuti. V nasprotnem primeru bo
Poljska zahtevala, da se razveljavijo
vse manjšinske klavzule, na katere so
moral po sili razmer pristati nekatere
države. Poljska pa ni edina država, ki
se bori za razširjenje manjšinskih klav-
zul na vse države in ki bi v skrajnem
primeru zahtevala zrušitev sličnih ob-
vez, ako bi prizadete države ne hotele
prevzeti enakih obvez. Razprava o tej
zadevi bo nudila marsikateri državi do-
volj prilike, da iznese vse opravčene pri-
tožbe v tem pogledu. Posebno široko po-
lje bi se odprlo zastopniku naše države.

Omenjena vprašanja so gotovo take
prirode, da bi postavila ženevsko insti-
tucijo pred silno neprijetno nalogo. Vse
hujša opasnost pa preti Ženevi iz dejanj
skrajne sranu, da bo treba po dveh letih
napornih pogajanj priznati, da se je raz-
orožitvena konferenca popolnoma izja-
lovila. Razločen znak za to je zadnja se-
ja britanske vlade, na kateri je bila skle-
njena velikopotezna zračna oborožitev
Angleške. V Londonu ne računajo več z
možnostjo sporazuma, zato so pohitili,
da se zavarujejo za v zraku, kjer je bila
v obrambi velika vrzel. Obenem pa se
javlja stara igra, da iščejo krivca za ne-

Predrzo madžarsko izzivanje

Po dogovoru z Rimom je budimpeštanska vlada obtožila pred Društvom narodov našo državo, da izziva obmejne incidente na madžarski meji

Ženeva, 14. maja. d. Madžarska vlada
je izročila v soboto generalnemu taj-
ništvu Društva narodov vlogo, v kateri
zahteva posredovanje sveta Društva
narodov zaradi madžarsko-jugosloven-
skih obmejnih incidentov. V svoji vlogi
naštevja Madžarska obmejne incidente,
ki so se od leta 1931. dalje odigrali na
njeni južni meji, ter trdi, da je v teh
31 incidentih izgubilo življenje več ma-
džarskih državljanov. Madžarska vloga
je napisana zelo previdno in se sklicuje
le na to, da ti incidenti ogrožajo dobre
sosedne odnose med Jugoslavijo in
Madžarsko.

Madžarska vloga je izzvala v krogih
Društva narodov veliko presenečenje
zlasti zaradi tega, ker se doslej pred
tem mednarodnim forum nikdar ni ču-
lo o kakšnih incidentih in ker se Ma-
džarska ni nikdar pritoževala. Presene-
čenje je povečalo tudi dejstvo, da je
član informacijske sekcije Društva na-
rodov, po rodu madžarske narodnosti,
prišel v tiskovni urad, da bi informiral
novinarje o stališču madžarske vlade.
Svoja informativna pojasnila je ta urad-
nik tajništva Društva narodov takoj
prekinil, ko je poročevalec »Prager
Presse« opozoril, da ni oportuno, če
predstavniki mednarodnega tiska infor-
mirajo o sporu, v katerem je Madžarska
zainteresirana, madžarski član tajni-
štva, zlasti ker so na razpolago drugi
člani informacijske službe. Madžarski
uradnik je nadaljeval svoja razlaganja
o jugoslovensko-madžarskem sporu,
ko se je posvetoval s svojim predstojni-

kom. To dejstvo je izzvalo protest ne-
katerih novinarjev, ki so zahtevali, naj
jim da objektivne informacije kak drug
član informacijske sekcije. Madžarski
uradnik je tendenciozno zatiral, da
je jugoslovenska vlada vedno negativ-
no odgovarjala, kadar je Madžarska za-
htevala mirno rešitev posameznih inci-
dentov.

V poučenih krogih smatrajo, da bo
sedaj jugoslovenski vladi dana mož-
nost, da definitivno uredi pred ženev-
skim mednarodnim forum vprašanje
mnogoštevilnih incidentov na madžar-
ski meji. Na ta način se bodo mogli
razjasniti mnogi dogodki kakor n. pr.
posiljanje madžarskih bomb in peklens-
kih strojev v Jugoslavijo, Jugoslavija
se bo bržkone poslužila te prilike, ki jo
ji nudi madžarska iniciativa, da infor-
mirajo svet Društva narodov o dejans-
kem položaju madžarsko-jugosloven-
skih odnosov.

V krogih Društva narodov prevladuje
vtis, da gre za političen manever, s ka-
terim naj bi se dala revizionistični agi-
taciji nova pobuda. da bi se preprečila
stabilizacija razmer v Srednji in Vzhod-
ni Evropi v smislu politike Barthouja,
gospodarsko ojačenje Male antante ter
jugoslovensko-bolgarsko zblizanje.
Domnevajo, da bo razprava v Ženevi
ustvarila atmosfero, ki bo otežila
stvarno razpravo o razorožitvenem
vprašanju, s čimer so madžarski vlad-
ni krogi bržkone tudi računali. Prav ta-
ko verujejo, da so se Madžari odločili
za ta korak v sporazumu z Rimom.

terih ni prišlo po naši, temveč po madžar-
ski želji. Tam se bo moglo ugotoviti, da vsi
madžarski poljedelci, ki so na meji našli,
kar so iskali, niso slučajno zašli na naše
ozemlje, temveč so bili agenti s Janka - pu-
ste, atentatorji ali njihovi pomočniki, ki so
skušali prenašati na naše ozemlje eksploziv-

ne snovi in orožje. S popolnim zaupanjem v
Društvo narodov pričakujemo razvoj dogo-
dov, prepričani, da je madžarski manever
proti Jugoslaviji že v naprej obojen na na-
uueh, da to ni samo napad na Jugoslavijo,
temveč na vso Malo antanto in ustanova
Društva narodov.

Prvi fiasko

Madžarska pritožba je odgojena do jesenskega zase-
danja Društva narodov — Madžarska zahteva po
izrednem zasedanju odklonjena

Ženeva, 14. maja g. Madžarska pri-
tožba proti Jugoslaviji je bila danes do-
poldne na zaupni seji sveta Društva na-
rodov odgojena na septembrsko zaseda-
nje.

Jugoslovenski delegat je v kratkem
govoru poudarjal neprijateljski in neobi-
čajni karakter madžarske demarše in je
naglasil, da do sedaj ni imel prilike vpo-
gleda v spise. Ton madžarske note ni v
skladu z diplomatskimi običaji ter na-
sprotnje spravičljivim izjavam madžarske
vlade, ki je očitno nameravala prese-
neti jugoslovensko vlado ter ji onemo-
gčiti pojasnjevalni odgovor. Jugosloven-
ska vlada mora zaradi tega predlagati
odgovore te zadeve. Pozdravlja pa nu-
dno ji priliko, da javno dokaže, na ka-
teri strani je krivda.

Madžarski delegat je moral končno
priznati, da je takojšnja proučitev te

zadeve nemogoča ter je zaradi tega pred-
lagal, naj se skliče posebno zasedanje
za časa ženevskih razorožitvenih pogaj-
anj.

Francoski zunanji minister Barthou je
madžarskega delegata vprašal, kdaj se
je dogodil zadnji obmejni incident in
kdaj je madžarska vlada stavila v Beo-
gradu svoje predloge za pogajanja. Na
prvo vprašanje je madžarski delegat
ostal odgovor dolžan, na drugo vpraša-
nje pa je priznal na splošno preseneče-
nje, da se je izvršila madžarska demar-
ša v Beogradu šele pred dvema tedno-
ma.

Na podlagi tega dejstva je bilo skli-
canje posebne konference, kakršno za-
hteva Madžarska, odklonjeno, ker pre-
vladuje prepričanje, da predstavlja ma-
džarska demarša samo manever, ki naj
bi revizijski kampanji dal nove pobude.

Sestanek treh ministrov

Zunanja ministra Titulescu in Ruždi bej sta včeraj
prispela v Beograd in imela daljše razgovore z našim
zunanjim ministrom Jevtičem

Beograd, 14. maja. p. Ob 13.40 sta
prispela v Beograd turški zunanji mi-
nister Tevfik Ruždi bej in rumunski zu-
nanji minister Nikola Titulescu, ki sta
imela v Bukarešti v poslednjih dveh
dneh več važnih razgovorov o sodele-
žanju med Rumunijo in Turčijo, o polo-
žaju na Balkanu in o drugih splošno
aktualnih vprašanjih. Posvetovanja so
se danes nadaljevala v Beogradu s so-
deležanjem jugoslovenskega zunanjega
ministra Bogoljuba Jevtiča.

Do rumunske meje so se odpeljali ru-
munkemu in turškemu državljanu na-
sproti zastopnik našega zunanjega mi-
nistra Protic, turški poslanik Hajdarbej
in rumunski poslanik Guranescu. Naš
zunanji minister je dal svojima tovari-
šema na razpolago svoj salonski voz.

Sprejem na postaji v Beogradu je bil
zelo priščen. Na peronu so čakali od-
lična gosta zunanji minister Jevtič s
svojo soprogo, višji uradniki našega
zunanjega ministrstva, češkoslovaški
poslanik dr. Wellner, grški poslanik
Melas ter oboje rumunskega in turške-
ga poslanstva. V Beograd se je pripe-

ljal z rumunskim zunanjim ministrom
Titulescom rumunski poslanik v Anka-
ri Giunta, s turškim zunanjim mini-
strom Ruždi bejem pa šef političnega
oddelka turškega zunanjega ministr-
stva. Po prisrčnem pozdravu je Jevtič
čeva soproga izročila iz Bukarešte pri-
spelim damam, sprogama obeh mini-
strov in spremljevalkam, šopke cvetja.
Gosti so se odpeljali v rumunsko od-
nosno turško poslaništvo, minister Jev-
tič pa v zunanje ministrstvo, kjer so
se kmalu nato zbrali vsi trije ministri
s svojim spremstvom.

Ob 16.45 so se turški, rumunski in
naš zunanji minister ponovno sestali v
zunanjem ministrstvu. Konferenca je
trajala zelo dolgo. Razpravljali so o po-
ložaju na Balkanu, o balkanskem paktu
in o aktualnih vprašanjih evropskega
značaja, zlasti pa o razorožitveni kon-
ferenci.

Turški zunanji minister Tevfik Ruždi
bej je odpotoval nocoj ob 22. s svojim
spremstvom v Ženevo, rumunski zu-
nanji minister Nikola Titulescu pa bo
ostal v Beogradu še jutri. Vlada je pri-
redila nocoj v Gardijskem domu na
Topčideru večerjo na čast obema zuna-
njima ministroma in njunemu sprem-
stvu.

Svet Društva narodov

Ženeva, 14. maja wk. Danes se je se-
stal pod predsedstvom bivšega portugal-
skega ministrskega predsednika De Va-
sconcellosa svet Društva narodov k svo-
jemu 79. zasedanju. Na dnevnem redu je
več važnih vprašanj. Prvo vprašanje se
tice organizacije plebisicita v Posarju.
Nadalje bo svet razpravljal o republiki
Liberiji, ker tamojšnja vlada slabo ravna
z nekaterimi svojimi podaniki.

Važna bo tudi razprava o borbah v
Gran-Chacu, kjer se bijeta Bolivija in Pa-
ragvaj. Preiskovalna komisija, ki jo je
Društvo narodov poslalo v Bolivijo in v
Paragvaj, je sestavila o tej vojni podro-
bno poročilo. Komisija ima vtis, da božeta
obe stranki voditi borbo do popolnega
medsebojnega uničenja. Mladino pošilja
v ogenj, čeprav vedo, da ni izhoda. Odgo-
vornost pada na obe vladi, mnogo pa so
krive tudi tvornice vojnega orožja, ki za-
radi dobička dobavljajo obema strankama
orožje.

Svet je razpravljal tudi o preganjanju
asirskih kristjanov v Iraku in o finanč-
nem položaju Avstrije, Bolgarije, Anglije
in Grčije.

Trockij v Švici

London, 14. maja. AA. Kakor poročajo
iz Chamonixa, je Lev Trockij odpotoval
iz Švice. Bivši sovjetski komisar je prebil
pretekli teden v družbi svoje žene in dveh
neznancev v Chamonixu. Prijavil se je pod
imenom trgovskega potnika Jeana Franca.
Takoj po prihodu v Chamonix si je obril
brado, kakor trdijo, prvič v življenju.
Chamonix, 14. maja. AA. Lev Trockij
je zapustil Francijo in odpotoval v Švico.
Prejšnji teden je stanoval v nekem tukaj-
šnem hotelu. Z njim sta njegova žena in
dva bivša boljševiška voditelja.

Presenečenje v Ženevi

Madžarski korak je v službi italijanske diplomacije
za rušenje Društva narodov in uveljavljenje Musso-
linijevega četvernega pakta

Pariz, 14. maja. d. Nenadni in nepriča-
kovani izpad Madžarske v Ženevi je izzval
v Parizu veliko presenečenje. V Parizu so
se ob tej priliki spomnili na napad Avstro-
Ogrske pred 20 leti proti Srbiji, ko je bil
sedanji madžarski zunanji minister Kany-
ja eden izmed tvorcev ultimata, poslanega
Srbiji. Sedanji izpad v Ženevi nima sicer
značaja napada pred 20 leti, izjava pa za-
čudenje, ker ga je Madžarska izvršila ne
glede na posledice, ki bodo vsekakor ško-
dovala le njej sami.

V pariskih političnih krogih so mnenja,
da ta madžarski napad ni naperjen samo
proti Jugoslaviji, temveč proti vsej Mali
antanti, pa tudi proti Franciji in proti Dru-
štvu narodov. V skladu z Italijo hoče
Madžarska s tem svojim korakom pre-
dvideti, da je mir v Srednji Evropi ogrožen.
Da bi se zagotovil mir v Srednji Evropi,
naj bi se uporabil rimski sporazum štirih
velesil, ki po njihovem popolnoma rešuje
to vprašanje. To pomeni, da bi bilo treba
v skladu s četvernim paktom predvsem iz-
vršiti revizijo mirovnih pogodb.

Za Italijo je mnogo bolj ugodno, da je
izvršila Madžarska ta napad na Jugoslavijo,
nego na Rumunijo ali Češkoslovaško.
Na drugi strani se daje s tem od strani
Italije nova injekcija tudi tako zvanim
jugoslovenskim emigrantom, ki jih z Madžar-
sko vred podpira gmotno in moralno.

Posebno je treba poudariti, da tudi v
krogih Društva narodov v Ženevi menijo,
da pomeni ta napad Madžarske proti Ju-
goslaviji istočasno tudi napad proti Dru-
štvu narodov samemu. Ko bo to vpraša-
nje končno rešeno v škodo Madžarske in
njenih pomagačev, bosta Madžarska in Ita-
lija izkoristili priliko za objavo, da je Dru-
štvo narodov nesposobno rešiti tako važno
vprašanje in da je treba izvršiti njego-
vo reorganizacijo tako, kakor je že prej
zahteval Mussolini.

Sedanji madžarski napad izdelan v po-
polnem soglasju s Italijo, potrjuje, da na
tej strani ni nobene dobre volje za obno-
vo Srednje Evrope, niti za mednarodno so-
delovanje. Ta napad predstavlja samo nov
člen v verigi, ki jo predstavljajo razne
afere, med njimi monoštrka in hirtenber-
ška, tihotapstvo strojnih pušk, letal in to-
pov v Madžarsko, vzdrževanje taborišča
Pavelčevih teroristov na Janka-pusti na
Madžarskem ter sličnih taborišč v Italiji,
kjer se vežbajo emigranti za napade proti
Jugoslaviji.

Budimpešta, 14. maja. w. K noti madžar-
ske vlade Društvu narodov v zadevi kršitve
uspeh razorožitve. Nemški, italijanski in
deloma tudi angleški listi bi radi napri-
teli krivdo Franciji, iz Pariza pa se uspe-
šno branijo z letnim poročilom angleške
družbe Vickers, ki je priznala, da do-
bavlja Nemčiji vojni material in to z do-
voljenjem angleške vlade. Po dolgem
frazarjenju o razorožitvi je Evropa pred
novo oboroževalno tekmo in s tem se je
ena izmed najplemenitejših misli mora-
la umakniti zaslepljenosti in sebičnosti
velesil. Razorožitev, eno izmed temeljnih
idej miru in najljepših nad človeštva, so
do temelja skompromitirali oni politiki
in državniki, ki jim je edina naloga ut-
jevati in širiti imperializem svojih držav
in teptati osnovne življenjske pravice
drugih, zlasti manjših narodov.

madžarske meje od strani jugoslovenskih
obmejnih oblasti, javlja »Pesti Hirlap«, da
je madžarska vlada večkrat skušala, da bi
se ti dogodki rešili z neposrednimi diolo-
matskimi pogajanj, kar pa se je zaradi od-
klonilnega stališča beograjske vlade izja-
lovalo. »Pester Lloyd« ugotavlja v svojem ža-
nevske poročilo, da gre za 31 primerov,
od katerih je 15 kontalo s smrtnimi izidi in
da so bili ubiti samo Madžari. List dostavlja
da drže kršitve jugoslovenskih obmejnih
oblasti, zlasti pa na naglo uporaba orožja,
obmejno prebivalstvo stalno v strahu ter ogro-
žajo odnose med obema državama.

Dobrodošla prilika

Beograd, 14. maja. d. »Politikac piše: Ma-
džarski manever, v katerem se zahteva po-
sredovanje Društva narodov zaradi obmej-
nih incidentov z Jugoslavijo, za nas niti
malo ne more biti vznemirljiv, ker je znana
njegova prava namera. Ne gre tu za obme-
jne incidente, niti za madžarsko-jugoslo-
venske odnose, temveč za nov sistem re-
vizionistične politike, ki ga uvaja Budimpe-
šta na pobudo iz znanega inozemstva. Za
nas bo to brezdvomno prilika, da se v Že-
ni osvetlijo vsi ti obmejni incidenti, do ka-

Mussolini zopet išče simpatij v Nemčiji

Objavil je istočasno v nemškem in angleškem listu
izjave, ki zagovarjajo hitlerjevske zahteve v raz-
orožitvenem vprašanju

Berlin, 14. maja. č. »Börsenzeitung« ob-
javlja članek italijanskega ministrskega
predsednika Mussolinija o razorožitvenem
vprašanju. V članku dokazuje Mussolini,
da je sedanji položaj razorožitvenih pogaj-
anj tak, da ni drugega izhoda kakor izved-
ba italijanskega razorožitvenega načrta. Če
bo tudi italijanski načrt propadel, se bo
prišlo splošno tekmovanje v oboroževa-
nju.

V primeru preventivne vojne, kakor jo
zahteva Francija kot glavno jamstvo za iz-
vršitev morebitne razorožitvene konvencije,
je Mussolini poudaril, da Francija ne bo
mogla več računati na ono solidarnost ka-
kor v poslednji vojni. Če je že okupacija
ruhrskega ozemlja povzročila toliko pasiv-
nega odpora evropskih velesil bi naletela
morebitna okupacija nemškega ozemlja še
na hujši odpor. Tako preventivna okupa-
cija bi se na lepem izpremenila v resnično
voino. Končno je Mussolini svojemu članku
še dodal:

Mislím, da bi Nemčija, ki jo vodi Hitler,
nastopila z vso silo proti vsakemu franco-
skemu vojaškemu nastopu.

London, 14. maja. č. »Daily Telegraph«
je objavil razgovor svojega poročevalca z
italijanskim ministrskim predsednikom Mus-
solinijem. Razgovor se je v glavnem nana-
šal na razorožitveno vprašanje in na raz-
orožitveno konferenco. Mussolini je rekel,
da bi polom razorožitvene konference po-
menil tudi propast Društva narodov. Se-
danje stanje razorožitvenih pogajanj ne ka-
že, da bi konferenca, kolikor se to tiče nje-

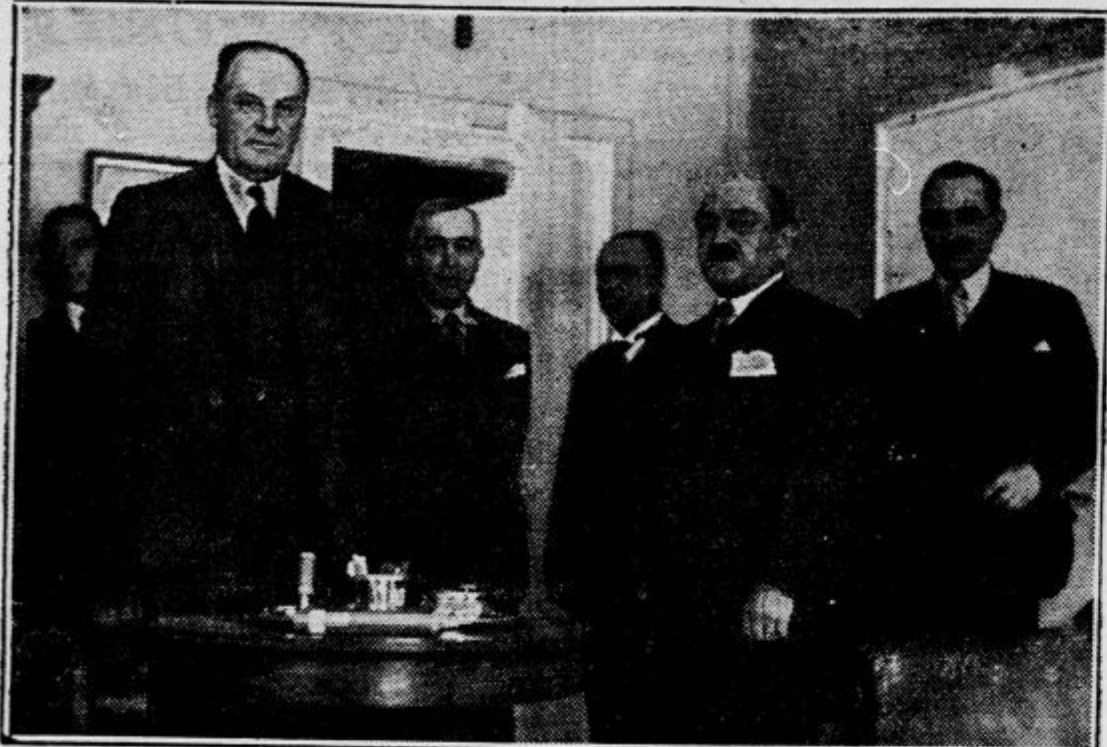
nih najvažnejših nalog, dosegla kakšne po-
zitivne rezultate. Do zob oborožene drža-
ve se neotejo razorožiti. Zato bodo kljub
določbam mirovnih pogodb države, ki so
bile po teh pogodbah razorožene, segle po
orožju in se same oborožile. Britanska iav-
nost je čim dalje bolj prepričana, da je
mogoče Društvo narodov reformirati in da
je treba to reformo tudi izvršiti. Vsako de-
lo človeških rok je podvrženo zmotam in
se mora nenehno preizkušati, če naj se
v resnici izpolni. Polom razorožitvene
konference pa bi pomenil priznanje, da
svet ni sposoben napraviti iz Društva na-
rodov za delo sposobno ustanovo.

Poročevalec londonskega lista se je raz-
govarjal z Mussolinijem tudi o italijanski
pomorski politiki. Mussolini mu je v svo-
jem odgovoru poudaril, da Italija še vedno
ni opustila svoje zahteve po pomorski ena-
kopravnosti z največjo kontinentalno drža-
vo, namreč Francijo. Italiji je potrebna
močna vojna mornarica. Njene prirodne
obrambene meje so Alpe in morje. Italian-
ska mornarica se mora vzgojiti za priprav-
ljenost na konnem in na morju.

Končno je Mussolini govoril o italijanski
načrti v Afriki in Aziji. Italija, je dejal,
je izmed vseh evropskih sil obema konti-
nentoma najbližja. Afrika in Azija sta bili
tudi v zgodovini dva glavna cilja italijan-
ske politike. Toda današnja Italija ne misli
na teritorialne osvojitve marveč le na mo-
bilizacijo neizmernih bogastev obeh konti-
nentov, zlasti pa afriškega, ki naj se po-
stavi v službo civiliziranega sveta.

Naši kraji in ljudje

Obisk ravnatelja mednarodnega urada dela

V nedeljo je obiskal Ljubljano ravnatelj mednarodnega urada dela v Ženevi g. H. B. Butler. Tekom dneva je obiskal kakor je poročalo ponedeljsko »Jutro«, vse naše socialne in delavske ustanove, tako Zbornico za TOI, Okrožni urad, Delavsko zbornico in Pokojninski zavod za javne nameštence, dopoldne sta ga pa sprejela tudi ban dr. Marušić in župan dr. Puc tako, da je ravnatelj Butler v kratkem času bivanja med nami mogel vsaj površno spoznati naše prilike dela in zasluga in s tem združene socialne ustanove.

Opoldne so gosta z avtomobilom popeljali na Bled, da je mogel videti krasote naših krajev, ki so napravile nanj najboljši vtisk. Na sliki je ravnatelj Butler (X) pri obisku v PZ. Poleg njega predsednik PZ dr. Vilko Baltić in načelnik ministrstva za socialno politiko g. Jeremič.

Direktor Harold Beresford Butler se je

rodil 6. oktobra 1883 v Oxfordu. V administrativno službo Velike Britanije je vstopil leta 1907., začetki njegove mednarodne delavnosti pa datirajo iz leta 1910., ko se je udeleževal kot tajnik angleške delegacije mednarodne konference za zračni promet v Parizu. V generalnem tajništvu angleškega ministrstva za delo se je udeleževal od njegove ustanovitve leta 1917., na svetovni mirovni konferenci pa je bil pomočnik generalnega tajnika komisije za mednarodno zakonodajo dela. Pomočnik direktorja mednarodnega urada dela, pokojnega Alberta Thomasa je postal leta 1920. Leta 1930. se je vrnil z dolgotrajnega potovanja po Severni Ameriki in Kanadi ter je objavil znamenito razpravo o problemih brezposelnosti v ameriških Zedinjenih državah. Sodeloval je tudi pri organizaciji ministrstva za delo v Egiptu. Našo državo je prvi obiskal 1. 1922.

Praznik dela za narodno zdravje

Svečana otvoritev novega zdraviliškega doma »Mladike« v Topolšici — Zaključek protituberkuloznega kongresa

Topolšica, 14. maja

Kakor je zabeležilo že ponedeljsko »Jutro«, je Topolšica večeraj doživela praznik, kakršnega menda še ni doživela v svoji stoletni zgodovini. Otvoritev novega zdraviliškega paviljona »Mladike« se je razvila v močeno manifestacijo, ki ji je prisostvovala nad sto zdravnikov, najodličnejših specialistov iz vse države, in nekaj tisoč občinstva iz bližnjih in oddaljenih krajev vse Šaleške doline. Prijazna, lepa dolinica, ki tiho snuje zdravje ljudem sredi smrekovih gozdov ob vznožju slikovite gore Sv. Križa, na kateri se poljubljata dve idilični slovenski cerkvi, se je za en dan odela v praznično veselje in množica ljudstva je dostojno počastila plemenito, znanstveno odlično delo, ki ga vrši sanatorij pod večjim vodstvom svojega šefa dr. Vase D. Savića.

Zjutraj se je najprej nadaljeval strokovni del prve letne skupščine Jugoslovenskega ftizeološkega društva. V moderno urejeni dvorani nove zdraviliške vile »Mladike« je domači šef-zdravnik dr. Vasa Savić predaval o kolapsni terapiji pljučne tuberkuloze, koreferate o isti temi pa so imeli dr. Neubauer, dr. Matko, dr. Kušan, dr. Spužič, dr. Debevec, dr. Kučera, dr. Maložič, dr. Sertič in dr. Weisman. Po slavnostnem skupnem obedu so udeležence kongresa počastili otroci prve gozdne šole v Jugoslaviji, ki se je po zaslugi dr. Savića že pred leti ustanovila v Topolšici in ki jo vodi z vso verno sestro Evfrizina, s srčano pripravljeno igro pod milim nebom. Pri vseh slavnostnih in odlično sodeloval sodeloval godba velenjskih rudarjev.

Ob 4. se je nato vršila svečana blagoslovitev in otvoritev »Mladike«, katere so poleg tisočglašne množice, poleg Sokolstva in gasilcev, narodnih noš in podmladka Rdečega križa udeležili tudi dvorna dama ga. Tavčarjeva kot zastopnica pokroviteljice Nj. Vel. kraljice Marije, ban dr. Marušić, lavantinski škof dr. Tomažič in zastopnik ministra za narodno zdravje generalni inšpektor dr. Kuhn. Pred ogromno množico poslušalcev, ki so se zbrali na prijaznem gričku, na katerem je zida-

na »Mladike«, in po dolinici pod njim, in pred poslušalci, ki so po radiu prisostvovali svečanosti širom domačega in tujega sveta, je najprej izpregovoril dr. Savić. Z novozgrajenim paviljonom lahko Topolšico v resnici smatramo za zavod, ki jamči našemu zdravstvenemu delu ugled pred kulturno tujino. Z izgradnjo nove hiše, ki jo odpiramo prav ob priliki prvega jugoslovenskega protituberkuloznega kongresa, se zaključuje prva etapa jugoslovenske protituberkulozne borbe, katere prvi zaščitnik je naš vladarski dom S prevratom je z obćim vojnim kaosom naša država podedovala tudi razrvane zdravstvene razmere. Dr. Štamparju in njegovim sodelavcem gre zasluga, da se je v nekaj pičlih letih naša zdravstvena služba uredila od današnje višine in uspehov. Novi paviljon naj bo dan zdravniški znanosti in človeške solidarnosti. Tajtoplejšo zahvalo je izrekel Nj. Vel. kraljici, ki je blagovolila prevzeti pokroviteljstvo slovesne otvoritve, in vsem, ki so kakorkoli pripomogli do današnje svečanosti. Dvorna dama ga. Tavčarjeva je obljubila, da bo sporočila to zahvalo Nj. Vel. kraljici, ki je skrbna mati vsakega dela, ki je Jugoslaviji in njenemu narodu v korist.

Nato je predsednik pripravljalnega odbora šostanjski župan dr. Mayer v kratkih besedah obrazložil zgodovino zdravilišča, ki je bilo pred sto leti še navadno, preprosto, kmečko kopališče. L. 1891 je Topolšica prešla v last šostanjskega de-narnega zavoda, od katerega so ga kupili nekdanji dunajski lastniki. Kakšnih dvajset let je kopališče dobro uspevalo, obiskovalo ga je mnogo inozemcev, ki so iskali v njem predvsem leka raznim živčnim boleznim. Po prevratu je zdravilišče prešlo v državno last. Spočetka ga je vodil znani ljubljanski specialist dr. Haus. Pod dr. Savićem, ki vodi Topolšico blizu dvajset let, pa se je sanatorij razvil z neverjetno naglico do neverjetne višine. Domačini s ponosom zro na zavod, katerega sloves sega daleč preko mej domovine.

Potem ko je simpatično, lepo ubrani otroški zbor šostanjske šolske mladine pod vodstvom učitelja Vrežeta zapel slo-

vesno pesem, je povzel besedo škof dr. Tomažič in izrekel iskrene čestitke vsem borem proti tuberkulozi, katerih delo je rodilo tudi dovršitev te impozantne stavbe. Novi dom zdravja naj prospeva bogu v slavo, zdravnikom v ponos, ljudstvu v blagor. S pozivom: Honora medicum! — spoštuj zdravnika! — je škof nato ob asistenci duhovščine blagoslovil novi paviljon. Po opravljeni cerkveni svečanosti je generalni inšpektor dr. Kuhn v imenu ministra izrekel najtoplejšo zahvalo dr. Saviću, ki je sanatorij povzdignil do tolikšne tehnične in znanstvene višine, da je Topolšica obenem postala nekakšna šola za vzgojo ftizeologov. Ban dr. Marušić je podaril, da je nova zgradba najzgovornejši dokaz plodnih narodnih sil, ki so se razmahnile pod modrim vladanjem Nj. Vel. kralja. Predsednik Jugoslovenske protituberkulozne lige general dr. Stajčić je izrazil željo, naj bi to slavlje ostalo kot spomin na dan prve vsenarodne mobilizacije na borbo proti jetiki. Podpredsednik Zdravniške zbornice, direktor Higijenskega zavoda dr. Petrič, je toplo čestitali upravi, ki je z »Mladiko« postavila stoletni spomenik naše zdravstvene kulture. Slovesnost otvoritve je obenem slavje uspehov, ki jih žanje Savićevo delo. Na koncu sta bili med vseobčim odobravanjem zbrane množice sprejeti vdanostni brzojavki Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. Vel. kralju, godba pa je zaigrala državno himno.

Nato je dr. Savić povabil goste na ogled novega poslopja, ki je po arhitektonski zamisli in po opremi vzor moderne zdraviliške zgradbe. Otvoritev »Mladike« je bila obenem nekakšna nova otvoritev vsega zdravilišča, ki je s tem dosegel kapaciteto 250 postelj in ki se je po zaslugi dr. Savića povsem preuredil. Zlasti odkar je prevzel gospodarsko vodstvo Topolšice novi ekonom g. Rumprecht, je sanatorij dobil povsem novo, estetsko okusno lice in se tudi v tem oziru brez dvoma prav lahko primerja s sličnimi ustanovami v inozemstvu. Ko so se gostje v večernih urah razhajali, so bili polni hvale Topolšici, njeni odlični medicinski in upravni višini — in ne nazadnje tudi polni hvale za prijazen sprejem in postrežbo, ki so je bili ta dan deležni v tej hiši zdravja in za katero se je med vsem domačim osebjem zlasti mnogo prizadeval g. Gregorčič.

Včerašnji dan bo ostal v zgodovini Šaleške doline kakor v kamen vklesan spomenik.

Huda toča na Notranjskem

Ljubljana, 14. maja

V nedeljo popoldne so se privlekli s severovzhoda težki črni oblaki, ki so sprotili živali širom dežele zopet precej dežja. Nekaj ga je padlo tudi v Ljubljani, vendar v mestu ni bilo prehuda. Težke oblake je gnalo z vso naglico proti jugozapadu. Že tam nad Brezovico se je kmalu po 17. ušla ploha, v smeri proti Borovnici in po sosednjih vaseh pa se je malo pozneje vsula debela toča.

Gosta toča je padala tudi po ostali Notranjski, zlasti v smeri proti Logatcu in Lazem ter napravila obilo škode. Oklestila ni le drevoja, marveč je škodovala tudi krompirju, koruzi in raznim drugim posevkom.

Zaželeno delo

Ljubljana, 14. maja

Na mestnem socialnem uradu se oglašajo dan za dnem še vedno mladi in stari ljudje, ki prosijo podpore v tej ali oni obliki. Sproti so prisiljeni odgovarjati referenti in uradniki, da so sredstva za podpore na razpolago k večjemu za največjo silo, odnosno da so že izčrpana. Vendar težko je človeku, kadar se zglašajo stari, obupani ljudje, ženske kakor moški, ki prosijo podpore res le v skrajnih primerih. Še vedno se vrste primeri za primerom, da prihajajo v urad ljudje samo tedaj, če potrebujejo podpore iz rok v usta, samo zato, da bi nabavili hrano za dan ali dva. A so to ljudje, meščani, ki so videli in doživeli dobre čase in živeli v popolnoma urejenih razmerah.

Mestni socialni urad je že pred časom razglasil, da ne more več sprejemati ljudi, ki iščejo dela in zasluga. Tekom zadnjih

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespauju, utrujenosti, poboitosti, tesnobošnosti imamo v naravi »Franz Josefov« grenčič domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Slovit zdravnik priznava, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

tednov je dobilo delo po socialnem uradu okrog 170 ljudi, po večini mladih moških in to v splošnem samo Ljubljanci. Na zgradbi nove šole za Bežigradom je dobilo zaposlenje okrog 50 ljudi, pri tlakovanju Bleiweisove ceste okrog 70, pri regulacijskih delih Ljubljane pa tudi okrog 50 ljudi. Povrh tega se je izdalo še 100 priporočilnih listkov na posameznike in čaka tako na delo še okrog 100 ljudi. Največ prosilcev je dobilo zaposlenje pri regulacijskih delih na Gradu, ker stremi mestna občina za tem, da čimprej uredi park na Gradu.

Delavci, ki se rekrutirajo prav iz vseh stanov, zaslužijo po 3 Din na uro, razen tega pa imajo nekateri najpotrebnejši tudi brezplačno kosilo. Vse mezde se izplačujejo iz bežnostnega fonda, ki je znašal za mestno občino 500.000 Din. Od teh se je porabilo za plačano delo 350.000 Din, dočim je šlo 150.000 Din za podpore.

Terenska sekcija za regulacijo Ljubljane, ki je letos prevzela dela v svojo lastno rezijsko, je z današnjim dnem dela močno pospešila. Dopoldne so stale pred vzpenjačo kolone voznikov, ki so čakali, da pridejo na vrsto za odvoz materiala. Kot vozniški so večina zaposleni Barjani in meščanski prevozniki, prišli pa so tudi kmečki vozniški iz dolenske in gorenjske strani. Več se jih je vrnilo, ker jih niso mogli sprejeti. Delo je sedaj razdeljeno v dve skupini. Prva skupina dela od 4. jutraj do opoldne, naka se izvrši izmenjava, ko delajo delavci in vozniški od 12. do 20. Ponoči so zaposleni kovači, ki pregledujejo stroje in vozilke, da so drugi dan popolnoma v redu. Sedaj so izpeljali povprečno dnevno za 300 m² materiala, odslej naprej pa računajo, da ga bodo izvozili iz Ljubljane do 450 m². Prejšnji teden je bilo iz Ljubljane struge izvoženega do 1800 m³ materiala. Danes so pričeli z betoniranjem struge pri Novem trgu nad Čevljariskim mostom. Sprva bo dnevno zabetonirano do 16 m, pozneje pa celo do 20 m v dolgot. Pri vseh delih je sedaj zaposlenih 140 delavcev. Njih najnižja meza na uro znaša 3,25 Din. Mnogi pa so na akord, zlasti oni, ki nakladajo vozilke. Pri vsakem vozilku so zaposleni 3 delavci, ki do-

Kadar vam sklepi otpnejo,

namajte obolele dele s SLOANOVIM LINIMENTOM. Naglo boste občutili topel ali hladni učinek tega Linimenta in bolečine prenehajo. Uporabljajte Sloanov Liniment soper revmatizmu, ishalu, bolečinam v križu, bolečinam v ledjih, bolečinam distorzije in kramplje in soper vse vrste bolečin mišicja.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

SLOAN-ov LINIMENT

ODPRAMI BOLECINE

Odobreno od min. soc. pol. in nar. zdravja št. br. 4407 od 15. marca 1932. l.

be od vozilka 3 Din. Ker je pričakovati, da bo še nadalje ugodno vreme, bodo dela v odseku trimostja do Novega trga končana do konca junija. Po teh delih bo začela terenska sekcija z odvažanjem vsega naplavljenega materiala, zlasti kamena, ki so ga lanske velike povodnji nanosile od trimostja nizdol. Ko bo ta že betonirana struga očiščena, se bo vršila superkolavdacija.

Grob se za grobom vrsti...

Kamnik, 14. maja

Kamnik se nikoli ni doletela tako velika nesreča kakor pred tednom. Imeli smo že več tovarniških nezdov in nesreč, ki so v zadnjih 60 letih zahtevale tudi 8 človeških žrtve, zadnja pa nam je dozdaj pobrala že 12 življenj. Kamnik je še vedno pod vtiskom strašne nesreče in v iskrenem sočutju do žrtve borbe za vsakdanji kruh tembolj, ker je to pot smrt s kruto roko posegla po mladih dekletih ženah in materah. Človek visoko ceni moško žrtev, tembolj pa mu presune srce, ko vidi, kako po velikih mukah in trpljenju umirajo kot žrtve dela dekleta, matere in vdove in zapuščajo v neizmerne boli in žalosti onemoglo rodilce in nedolžne otročice, katerim so bile s svojim delom edina opora, edini hranitelji...

Prebivalstvo je dozdaj z globokim sočustvovanjem spremljalo na zadnji poti že 12 žrtve Kot enaisto žrtev so v petek popoldne pokopali na kamniškem pokopališču 45letno samsko delavko Angelo Ogri-novo iz Košič. Bila je že vsa leta po vojni zaposlena v tovarni in znana kot izredno pridna in vestna delavka. Na zadnji poti jo je spremljala velika množica ljudi. V

cerkvi je imel lep govor dekan g. Rihar, ob odprtem grobu pa se je poslovil od pokojne vestne delavke v imenu uprave tovarne in nameščencev njen šef g. podpolkovnik Sablačan, v imenu kamniškega prebivalstva pa podžupan g. notar Anton Zevnik, ki je v ganljivih besedah izrazil našo bol nad težko nesrečo in naše iskreno sočustvovanje z vsemi hudo prizadetimi družinami, ki so na tako tragičen način izgubile drage svojce.

V nedeljo dopoldne ob 9. uri so na pokopališču v Mekinjah položili v grob dvanaest žrtve nesreče, 32letno Ano Grošljevo, katero so prejšnji dan prepeljali iz Ljubljane v Kamnik. Dolg žalni sprevod se je pomikal iz Zgornjih Mekinj proti pokopališču, kjer je izpregovoril pokojni v slovo v imenu uprave tovarne kapetan gospod Karol Blatnik. Pri pogrebu je bil polnoštevilo zastopov oficirski zbor s komandantom mesta g. polkovnikom Krstičem. Ob odprtem grobu je zapel pevski zbor žalostinko, na grob pa so položili duhteče sopke in vence, ki so jih poklonili pokojnici v slovo svojci, sodelavci in uprava tovarne.

Novo delo slikarja grafika Justina

Ljubljana, 14. maja

V izložbi Tiskovne zadruge je razstavljena diploma, ki jo je poklonila gasilska četa Ljubljana-Barje ministru dr. Albertu Kramerju o priliki, ko je izvolila g. ministra za svojega častnega člana. Barjanski gasilci, ki so med najmarljivejšimi in najnaprednejšimi gasilskimi društvi, so se s tem na lep način oddolžili svojemu častnemu članu za usluge in naklonjenost, s katero je društvo vsikdar priskočil na pomoč kadar ga je društvo zaprosilo.

Diploma je delo slikarja grafika E. Justina, ki jo je izgotovil na prav originalen način starih listin. Na levem listu je zaščitnik gasilcev sv. Florijan v baročni zasnovi, na desnem pa je grafično pravokotno zasnovano posvetilo z vinjeto mostiščarske naselbine v ljubljanskim in gasilskim grobom. Oba lista sta v načinu starih listin povezana z rdečim trakom. Z diplomom je g. Justin zopet dokazal, da je mojster v tovrstni grafični obdelavi, kar je tudi že ponovno dokazal s sličnimi deli, razstavljenimi na tem mestu.

Postani in ostani član „Vodnikovih družbe“

Tragična smrt birmanca

Bled, 14. maja

V nedeljo je bilo na Bledu kaj živahno. Bil je lep pomladanski dan. Zato ni čuda, da je bil Bled od jutra do večera poln raznih izletnikov. Ta dan se je vršila na Bledu tudi birma, kar je še povečalo cestni promet. Avto za avtom in kočijo za kočijo si srečeval po blejskih cestah. Posebno po Ljubljanski cesti so se vrstili neprestano avtomobili, motocikli, kočije in druga vozila, tako da je bilo treba največje previdnosti.

Bilo je okrog pol 14. ure, ko je hotel šestletni birmanec Martin Mulej, sinček lastnika parne pekarne g. Muleja, na križišču pri trgovini Pretnar prekorati cesto. Isti hip je privozil po cesti z Lesc avtomobil z izletniki. Sofer, videč nevarnost, se je hotel ogniti, da bi deček ne prišel pod avto, a bilo je že prepozno. Dečka je avto podrl ter ga vlekkel pred sabo nekaj metrov po cesti, naka se je zaletel v bližnji telefonski drog. Dečka so takoj potegnili izpod avtomobila, a že mrtvega. Poklicani zdravnik g. dr. De Gleria, je ugotovil, da ima deček zmečkan prsni koš in še več drugih notranjih poškodb. Tudi petero izletnikov, ki so sedeli v avtu, se je pri karambolu več ali manj poškodovalo ter so neko damo onesveščeno prenesli v bližnjo gostilno. Tudi avto je precej poškodovan.

KULTURNI PREGLED

Jubilej „Zagrebskega kvarteta“

Novo glasbeno delo L. M. Škerjanca

Ob petnajstletnici »Zagrebskega kvarteta« je priredil Hrvaški glasbeni zavod društven koncert, na katerem so poleg »Zagrebskega kvarteta« sodelovali orkester Državne glasbene akademije, pianistka Antonija Geiger-Bichhorn in dirigent Fran Lhotka.

Program koncerta je bil takole sestavljen: Ivan Brkanović, Godalni kvartet; Petar Konjović, Variacije na bosnijski motiv za godalni kvartet; Vičezlav Nová, Klavirski kvintet op. 12.; Lucijan Marija Škerjanec, Suita v starom stilu za godalni kvartet in godalni orkester; Edward Elgar, »Introdukcija in allegro« op. 47. za godalni kvartet in godalni orkester.

S tem koncertom je torej »Zagrebski kvartet« proslavil 15letnico delovanja. Ni treba na tem mestu posebej naglašati njegovih zaslug za propagando jugoslovenske glasbe v inozemstvu, saj je to splošno znano. Naj samo poudarimo, da je »Zagrebski kvartet« priredil koncerte v devetih državah (Nemčija, Francija, Italija, Daneka, Češka, Avstrija, Madžarska, Bolgarija, Švica) in da je do sedaj izvajal 28 domačih skladateljev z 39 deli. Ta številka najjašeje dokazuje, ka-

ko se je naša komorno - glasbena literatura v zadnjem času obogatila! Zašluga za to gre predvsem »Zagrebskemu kvartetu«, ki je imel neposreden vpliv na našo glasbeno produkcijo, saj je večina teh skladb nastala baš na izpodbudo omnjenega kvarteta. Gotovo bodo zanimali domači skladatelji, ki jih je do sedaj izvajal »Zagrebski kvartet«: Baranović, Brkanović, Cipra (2), Dobronić (3), Dugan, Gotovac, Jarnović, Jozefović, Krenedić, Lhotka (4), Logar, Magdalenić, Manojlović, Milošević, Milojević, Odak (2), Papandopulo, Parač, Pozajić, Sachs (2), Sirola, Škerjanec (3), Slavenski (2), Slik, Švarc, Vrbanić, Zajc. Pripravljajo se: najnovejša skladba Papandopula (2. kvartet), Sirole (2. kvartet) in Osterca (kvartet s petjem).

Imed točk, ki jih je »Zagrebski kvartet« izvajal na svojem jubilejnom koncertu, smo poznali že od prej Konjovičeve variacije in Novakov klavirski kvintet. Kot novost smo spoznali izmed tujih skladateljev Igarjev op. 47. »Introdukcija in allegro«. To delo je spleano na moč učinkovito in tehnično briljantno. Močan polet kompozicije potegne poslušalca za seboj in temperamentni izraz

ima elektrizirajočo silo.

Naša pozornost je bila osredotočena na dve novi domači skladbi. Najprej smo spoznali delo mladega, 22letnega skladatelja Ivana Brkanovića. Ta mladeniček je bil učenec Berse in je po smrti svojega mojstra nadaljeval študije pri rektorju Lhotki. Brkanović je dirigent pevskega društva »Maki-mir« in je imel še »navadno velik uspeh s svojim dirigentskim nastopom. Po rodu je iz Boke Kotorske, a svoj prvi godalni kvar-

L. M. Škerjanec

tet je spisal za časa študij na glasbeni akademiji. Zvok njegovoga kvarteta praseenča: samo delo je nedvomno dokaz nenavadno velikoga talenta. Kvartet se začneja z elegično razpoloženostjo in se pollee v izvrstno pripravljenem živahnem razmahu izživi v epizodi plesnega značaja. Invencija mu teče lahko in gladko, a proti koncu dosega skladatelj celo zelo uspešno gradacijo. Konec dela pa je docela nepričakovan, ekoraј nprilavljen in »mukinkov«. Škoda, da ta neuspeli zaključek ni po aretnem etopnjevauju krona vsemu delu; mladi skladatelj bo lahko rešilval ta šibki del skladbe in izvedel nje učinkoviti potek prav do konca.

Drugo domače delo večera je bila »Suita v starom stilu« L. M. Škerjanca. Skladatelj je skušal v tem delu spojiti dva stila v eno celoto ter je v tej smeri podelil godalnemu kvartetu vlogo nositelja romantičnega duha, medtem ko je bil orkester v klasičističnem slogu. Ti nasprotji je spojil skladatelj z večjo roko in je že s tem vzbudil zanimanje za svoje delo. Škerjanec umu prav zvono in učinkovito pisati za godalne instrumente, pa se je tudi v tem primeru izkazal mojstra. N. pr.: Kako bleščče zveni v prvem stavku epizoda z basom continuo (v čelih in basih) nad močno izraženimi akordi ostalih godalcev v »divisi«! Takisto je uspel začetek na berdetu (Orgelpunkt), ki mu takoj kot kontrast vpadla godalni kvartet. Edin- elveno razpoloženje drugega stavka drži svojo nepretrgano celoto prav do konca stavka. Skladatelj je plemenito razvijal nastrojenje

stavka in ustvaril strastno melodiško širokega diha, ki deluje v najvišji meri povoljno. Ta stavek, ki se zdi, kakor da je zlit iz enega samega kosa, prinaša odlični mir med dvema razgibanima stavkoma. Tretji stavek (Gigue) v d-molu ima vedr, poskakujoč terna, ki izvrstno služi imitatornemu značaju Gigue; škoda le, da skladatelj ni nikjer dal teme v obratu, kakor se to često dogaja v duhu Gigue. Zaradi tega mi je Gigue kajkrat poprijela značaj echerza, kar je bilo glede na vedro razpoloženost teme in nadaljnje obdelave dano kar samo po sebi.

V celoti je spisal Škerjanec uspešno in zanimivo delo, ki s svojim neproblematičnim in prozornim slogom ter po efektivni tehnik in z odlikami, ki kažejo znanje, zavzema posebno mesto v naši komorno - glasbeni literaturi. Iz vsakega takta te kompozicije se vidi, da jo je spisal umetnik, ki popolnoma obvladuje vse glasbene discipline in ki ima po svežini avojeica duha in po svoji invencioznosti res kaj povedati. Zaradi tega je razumljiv uspeh, ki si ga je Škerjančeva nova skladba pridobila pred zagrebškim občinstvom. Škerjančev delo je bilo nagajeno z dolgotrajnim in burnim poslušanjem in se je moral skladatelj nekajkrat pokazati na podiju.

»Zagrebski kvartet« je zastavil za izvedbo programa mnogo volje in vse svoje najboljšee sposobnosti, a posebno ljubeznijo pa se je bil posvetil izvedbi novih del naših skladateljev. Člani kvarteta: Ladielav Mira nov. Milan Graf, Dragutin Arany in Umberto

DANES film iz življenja mlade žene po romanu THEODORJA DREISERJA

„JENNIE GERHARDT“v katerem igra gl. vlogo dražestna
SYLVIA SIDNEYJEVA**ELITNI KINO MATICA**

Predstave ob 4., 7. 1/2 in 9. 1/2 uri.

Nov Paramountov žurnal nam pokaže rudarsko katastrofo v Kaknju blizu Sarajeva

tevmatizem, išlas zdravi termalno kopališče

Dolenjske topliceZdravniki: Dr. R. Rožič, dos. šefzdravniki
Slatina Radenci. Penzija in kopeli: I. razr.
Din 65.— II. razr. Din 50.—, III. razr.
Din 35.—, Julij—avgust Din 5.— pribitek.
Pošta Toplice pri Novem mestu 148Obledelke obleke barva v različnih bar-
vah in pisila tovarna Jos. Reich.**Iz Ljubljane**u— Člane francoskega instituta opo-
zarjamo na koncert pariskega violinista
Roberta Soetensa. Violinski virtuoz je
prepotoval že s svojimi koncerti vso Ev-
ropo in severno Afriko, povsod je dobro-
došel umetnik z izvrstno umetniško in
tehnično popolno igrjo. V Ljubljani izjavi
poleg Mozartovega koncerta št. 7 izdihnu-
mo le dela francoske glasbene literature
in sicer skladatelja Cesar Francka, De-
bussyja, Milhauda in Ravela. Na klavirju
spremlja virtuoz prof. Marijan Lipovšek.
Predprodaja vstopnic po običajnih kon-
certnih cenah v Matični knjižarni.*Nekateri si vse svoje življenje za-
grene s skrbmi in jezo, drugi pa
si pomagajo preho vseh težav z dobro
voljo. I čitanjem „Priatelja“ si
preženete čemernost.*Eno številko revije „Priatelj“ Vam pošlje
uprava, Dalmatinova ulica 10, brezplačno
na ogled, če ji sporočite svoj naslov.u— Slovesna otvoritev razstave žens-
ka ročna dela v zgodovinskem razvoju
se bo vršila v muzeju jutri, v sredo, ob
11. dopoldne. Vabimo obiskovalce, da z obil-
nim posetom nagradi žrtve in trud, ki so ga
čelepe predmetilce z ureditvijo te
svojevrsne zanimive in poučne razstave.
Odprija je vsak dan ob 9. do 13. in ob 15.
do 18. ure. Vstopnina 5 Din za kritje
stroškov.

Ljutomerska in radgonska

VINAv sodih in steklenicah
ter svoj priljubljeni**SEKT** nudi
Vinogradniško veleposstvo
in vinske kleti

Clotar Bouvier v G. Radgoni

Zastopnik: KAREL FAVAL

Ljubljana, Celovška 44, istotam.

ZALOŽNA KLET IN BUFFET

u— Mladina se zabava ob morju. Kakor
znano, je odšlo predvčerajšnjim na leto-
vanje k morju 120 gojenk I. ženske real-
ne gimnazije v Ljubljani. Na ravnotežje
svoje gimnazije je prispel včeraj iz Splita
brzojav: Vsi prišli veseli in zdravi.
Razpoloženje odlično, vreme krásno, že se
kopamo.u— Zveza gospodinj opozarja na pre-
davanje mlane Hubertus, Celje, o pranju
volnenih oblek, volnenega perila itd. ki
bo danes ob 4. popoldne v njenih prostori-
h Breg št. 8.u— Na zborovanju upokojencev v ne-
deljo so bile izrečene zahteve, naj bi se
upokojenim železniškim uslužbencem vr-
nile osebe železniške legitimacije. Toliko
v izpolnitve poročila ponedeljskega »Ju-
tra«.u— »Jennie Gerhardt«, film, ki ga pre-
dava Elitni kino Matica, je eno izmed naj-
boljših del ljubke Sylvije Sidney. To delo
je prava pesem velike ljubezni. Sylvia
Sidney je že znana filmska umetnica. Od
vseh ljubavnih filmov, kar smo jih doslejZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SISKI — Telefon 33-87

Nepozabni film

Ljubezen
Mihajla Petrovas glavnim pevcom Lawrence Ti-
betom v torek, sredo in četrtek
ob pol 7. in pol 9.Pride!
Magda Schneider in Willy Forst
NE POZNAM, A LJUBIM TE

Dojenčkom od 5 mesecev

dalje se dajejo z dobrim uspehom
prikuhe kot špinaca, pesa, koleraba
ali karfiola, obenem s preizkušenim
in znanstveno pregledanim proizvo-
dom**HORDENIZYM**

dr. Wandera

Prikuho s Hordenizymom jemljejo do-
jenčki zelo radi.Dobiva se v vseh drogerijah in le-
karnah. Cena Din 39.—.videli, je ta največji in najdovršenejši. V
njem se nam pokaže duša žene, ki ljubi
in je v svoji ljubezni šla tako daleč, da
pozabi samo sebe. Včerajšnja predstava
je pokazala, kako velika in globoka igral-
ka je Sylvia Sidney. Publiko je navduša-
na nad njeno kreacijo.u— ZKD film. Za binkošne praznike
nam pripravljajo ZKD veselo izenačenje.
Na programu je vesela burka »Srečna za-
konca«. Glavno vlogo v tej burki imata
slavna komika Stan Laurel in Oliver
Hardy.u— Za binkošni avtobusni izlet v Lo-
garsko dolino, toplice Dobro in Rogaske
Slatino je še nekaj sedežev prostih. Pri-
javite se v trgovini »Luzra« zraven Sla-
mičeve restavracije najkasneje do 18. t.
m.**DO PETKA**zvečer oddane obleke v kemlično čiščenje,
plisiranje, barvanje, pranje in svetlokanje
perila izgotovi sigurno do binkošti 4562**TOVARNA JOS. REICH**u— Vrnjen avto. Pred nekaj dnevi smo
poročili, da je zmanjkal z dvorišča tr-
govke Marije Briskljeve za Bežigradom
7000 Din vreden tovorni avto, o katerem
se ni vedelo, kdo se ga je polastil. Vče-
raj poudari pa se je pojavil ukradeni avto
spet na omenjenem dvorišču. Poizvedbe
so pokazale, da se je odpeljal z avtom
neki Vinko J. z Barja, ki je povabil s se-
boj tudi dva svoja prijatelja. Z »izposoje-
nim« avtom so se ustavili najprvo v Čr-
ni vasi, kjer so pričeli z veseljačenjem,
nato pa so se odpravili proti Litiji, kjer
je eden izmed trojice poznal za avto
kupca. Avto pa jim je med vožnjo tako
nagajal, da so obupali nad njim in kup-
cem, zaradi česar so se po nekaj dnevih
raji vrnili z njim v Ljubljano. Maček
po veseli vožnji bo šele sedel, kajti za-
devo preiskuje policija.**ZVOČNI KINO MOSTE**Torek, sredo in četrtek, vsakokrat
ob 1/2 9. zvečer naša rojakinja ITA
RINA v svojem najboljšem filmu**„EROTIKON“**

Dodatke nov zvočni tednik.

u— Pobegel dijaček. Od svoje matere
Marije, stanujoče v Kolodvorski ulici 23,
je že dne 9. t. m. pobegnil 13 letni dijak
Rafael Andrič. Kakor domnevajo do-
mači, se je dečko najbrže obrnil proti
Zagrebu. Mladi pobegnik je za svoja leta
dobro razvit, črnih las in zdravih zob.
Oblečen je v zelene hlače in tak jopč.**Vremensko poročilo**Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3.
temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5.
smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10.
7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.
Temperatura: prve številke pomenijo
najvišjo, druge najnižjo temperaturo.14. maja
Ljubljana 7, 759,5, 13,0, 85, NNE1, 1, 0,1
dež; Ljubljana 13, 756,9, 22,8, 46, SW4, 1,
—; Maribor 7, 757,1, 15,0, 80, mirno,
0, 1,0, dež; Zagreb 7, 758,8, 16,0, 80, S2, 0,
—; Beograd 7, 759,0, 20,0, 60, mirno,
1, —; Sarajevo 7, 760,9, 12,0, 70, mirno,
1, —; Skopje 7, 760,9, 16,0, 80, mirno,
0, —; Split 7, 759,1, 19,0, 70, mirno,
0, —; Kumbor 7, 760,8, 17,0, 90, mirno,
1, —; Rab 7, 760,0, 16,0, 80, SE2, 1,
—.Temperatura: Ljubljana 24,3, 10,2, Ma-
ribor 23,2, 12,0; Zagreb 27,0, 13,0; Beo-
grad 27,0, 15,0; Sarajevo —, 9,0; Skopje
24,0, 9,0; Split —, 15,0; Kumbor —, 15,0;
Rab —, 15,0.Križajva in g. Crnobori. Še trije mali Nori-
ni otroci so bili neprimerni, samo malo pre-
plah.Tako je postala Ibenova »Nora« naša la-
tošnja elitna predstava, kar je spoznalo tudi
obiskovalstvo iz razdalj do svoje spoznanje z
obilnim obiskom in aplavzom. Želimmo zato,
da bi naša g. Podgorska in g. Nučič še več-
krat obiskala in nam ne bi bilo treba čakati
na njiju spet več let!

R. Rehar.

**Koncert materinskega dne
v Ljubljani**13. maja.
Snoči je Kolo jugoslovanskih seester prire-
dilo koncert v proslavo materinskega dne v
veliki dvorani hotela Union. Kakor običajno
koncertne prireditve z dobrodelnim name-
nom, je bila tudi ta sestavljena kolikor mo-
gli neestro, kar na seveda ne gre brez umet-
niških koncepcij. Družabne prireditve te vrste
le redko prenese primarno v »riznični
koncerti in je kritičen poslušalec lahko ve-
sel, ako vsaj nekaj točk sporeda ustreza za-
htevam, ki jih posnetki koncertov sicer sta-
vijo do sporeda in izvajalcev. V tem pogledu
je bil spored koncerta še prav odlično se-
stavljen, saj je skoro v vseh točkah kazal na
visoko umetniško ambicijo sodobalcev.Uvodoma je ga. Marija V. v poetično,
vznesenem govoru opevala materinski po-
klic in tako uveljavila potrebno razpoloženje.
Marjetica Pirkmajerjeva je nato ljubko re-
citirala »Voščilo materam«, ki ga je sestavi-**Če zobno meso večkrat
imate krvavo,
vzemite Doramad — pa bo
kmalu zdravo!****Doramad**zobna krema z blagimi
žarki radija.**Iz Celja**e— Mnogi vojaški obvezniki in rezervni
oficirji kljub opozorilom še vedno ne jvi-
ljajo izprememb bivališča mestnemu načel-
stvu. Ponovno se opozarjajo vojaški obvez-
niki v starosti od 18 do 50 let in rezervni
oficirji brez ozira na starost, da morajo
vsako izpremembo bivališča (tudi vsako iz-
premembo bivališča v mestu Celju) prija-
viti mestnemu načelniku (vojaškemu refe-
rentu), ker bi jih sicer zadele stroge kaz-
ni konj, vozov in koles ne javljajo le-
mu uradu izprememb, bodisi glede na njih
bivališče, bodisi da so prodali ali kupili
konje, vozove in kolesa odtodno da jim je
živina poginila. Izrečno se opozarjajo vsi
obvezniki, rezervni oficirji in dajalci pra-
vovnih sredstev, da ne zadostuje sama prija-
va pri predstojništvu mestne policije, ampak
je treba vsako izpremembo javiti tudi me-
stnemu načelniku. To je razvidno tudi iz voja-
ške izpise odtodno iz komorskih listov. —
Proti kršilec zadevnih predpisov se bo
postopalo z največjo strogošću.e— Mestno kopališče ob Savinji (moško-
in žensko kopališče pri parku ter kopali-
šče »Diano« na Bregu), ki so jih jesenske
poplave zelo poškodovale, so povečali šte-
vilo kabin v ženskem kopališču. Otvori-
tev vseh treh mestnih kopališč bo na
binkošno nedeljo.e— Do denarja je hotel priti. Pred dno-
vi je prišel 30 letni natak K. E. iz Ma-
ribora v Celje in se je nastanil v nekem
hotelu. Drugi dan pa je prijavil policiji,
da je bil poudni v spanju okraden in da
mu je neznan storilec odnesel srebrno
uro, srebrno dozo in iz denarnice še 13,00
Din gotovine. Skupno škodo je ocenil na
na 2200 Din. Zadeva se je zdeli policiji
tako sumljiva. Po daljšem zasliševanju
je natak K. E. priznal, da si je vso
stvar izmisli, da bi tako prišel do denar-
ja. Policija ga je aretirala in zaradi va-
ranja oblasti in ga izročila okrajnemu so-
dišču.e— Dva trgovca je ogoljufal 28 letni
delavec Ivan S. iz Ivanjkevec pri Or-
možu. V petek je prišel k nekemu celjske-
mu trgovcu in mu izročil listek, v kate-
rem neki po deželski trgovci naroča
omenjenemu celjskemu trgovcu, naj pri-
našalcu izroči štiri vreče moke. Trgovci
je Ivanu S. brez pomisleka izročil štiri
vreče moke v vrednosti 450 Din. Nato je
šel Ivan S. k nekemu drugemu celjskemu
trgovcu in na isti način prejel od njega
sladkorja in slanin v vrednosti 961 Din.
Oba celjska trgovca sta se pozneje infor-
mirala pri omenjenem podeželskem trgo-
vcu, ki pa je izjavil, da ni ničesar naročil
in tudi ničesar dobil. Šlepar je izgubil z
blagom vred brez sledu. Policija upa, da
ga bo kmalu izsledila.e— V celjski bolnišnici je umrl včeraj
26 letni dijak Tajib Ajdarović iz Sen-
ekosa v Južni Srbiji. V zadnjem času je
bil brezposelen v Mozirju.e— Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30
zvočna opereta »Mala navihanka« in zvočni
predigra.**Iz Maribora**u— Iz Zveze kulturnih društev v Ma-
riboru. Z vsa vsemu se je kot novi od-
bor naloženega mu dela. V svrhu razde-
litve dela je bilo konstituiranih osem
odsekov, ki so že pričeli delo. V kratkem
času je imel odbor dve seji, na katerih
so bili sprejeti razni važni sklepi. Zveza
bo v najkrajšem času namestila posebno
pisarniško moč, ki bo opravljala vse ad-
ministrativne in tehnične posle zveze in
bo dopolnila in popoldne strankam na raz-
poloju v pisarni, kjer bo dobili vsakdo
zaželeno posla. Za podeželske odre
bo nabavil dramski odsek lasulje, šminke,
založil bo najnovjša dela ter dal vse to
včlanjenim društvom za majhno odškod-
nino na razpolago. Knjižnični odsek
ima na razpolago nekaj kolektarjev in po-
dobnih knjig kakor tudi nekompletnih
letnikov raznih revij, katere se priprav-
ljajo oddajati društvom in zlasti obsejnim
solam, ki to želijo in naj to javijo ZKD
v Mariboru. Ogromne naloge si je stavila
ZKD in vse bo izvršila, ako jo bodo pod-
pirali pri tem njene članice, zlasti pa naša
slovenska javnost.u— Krajevna organizacija JNS za IV.
okraj prireditvi drevi v gostini pri »Loru«
na Vodmikovem trgu članski sestanek, na
katerem bo govoril g. Mačus o aktualnih
gospodarskih vprašanjih. — Propagandni
odsek krajeve organizacije za V. mestniFabbri se dobro zavedajo svoje kulturne
misije, zato so po dolednem izvajanju svo-
jih idealov vredni na le občudovanja, mar-
več tudi največje hvale. Nič ne doslej v to-
liki meri kakor oni zainteresiral občinstva
za našo glasbo. »Zagrebskemu kvartetu«
je uspelo, da je s svojimi koncerti in turne-
jami vzbudil tudi v inozemstvu zanimanje za
naše skladatelje, on je tako rekoč odkril
javnosti n. pr. Ivana Brkanovića, ki je že
s svojim prvim delom dosegel velik uspeh.
Škerjancjevo in Elzarjevo skladbo je ob-
nem z »Zagrebskim kvartetom« izjavil or-
kester državne glasbene akademije pod vo-
dstvom rektorja Frana Lhotke. Orkester se
je odlikoval po lepem in sočnem tonu in
mladostno svežem muziciranju. Elzarjeva
kompozicija mu je za sedaj tehnično še pre-
težka, vendar je orkester tudi v tem prime-
ru častno rešil svojo nalogo. V Novakovi-
m kvintetu je klavirsko delnico izvedla mo-
strsko in prav zanesljivo Antonija Geiger-
Eichhornova. Naravno je, da je bil ves
čas v ospredju pozornosti »Zagr-bški kvar-
tet«.Mislim, da bi ne bilo napačno, ako bi se
vsa prireditelj ponovila v Ljubljani. Tako
bi se tudi slovensko občinstvo seznanilo z
interesantnim porgramom jubilejnega kon-
certa »Zagrebskega kvarteta«. A kar bi pla-
nistki Geiger — Eichhornovi bilo mnogo do-
tega, da to Ljubljana spozna naprej kot so-
liško, bi lahko Novakovi kvintet izvajali v
Ljubljani z odlično pianistko in nad vse
kultivirano komorno glasbenico Zoro Zar-
nikovo.

Žiga Hirschler.

**Gostovanje Podgorske
in Nučiča v Mariboru**Drame velikoga Norvežana Henrika Ibe-
na so globoko seiranjone notranje človeške
bitnosti, ustroja in življenja družine ter druž-
be, zato je potrebna pri režiji in igri teme-
ljita psihološka pozlobitev, če nečemo, da
zaide to delo in uprizoritev v neprijetno na-
vzkrižje. Med ta in taka Ibenova dela spa-
da v prvi vrsti tudi »Nora«, ki jo je pripra-
vilo to prvi naša mariborska gledališča v re-
žiji g. Vladimirja Skrbinskega in povabilo na
gostovanje v obeh glavnih vlogah naša od-
lična rojaka, gledališka umetnika go. Viko
Podgorske in g. Hinka Nučiča iz Zagreba.
G. Nučič je bil ustanovitelj in prvi voditelj
slovenskega poklicnega odra v Mariboru.
g. Podgorske je pa tu nastopila kot svoje
blesteče umetniške kariere, zato smo se njune-
ga gostovanja po dolgi letih iskreno raz-
veselili. Pripravila sta nam večer, ki ga mo-
ramo, poleg uprizoritve »Križajva« »Gospo-
dov Glambaijevi« v Gavellovi režiji v za-
četku sezone šteti kot višek letošnjega gla-
dališkega delovanja.Režija g. Skrbinskega je ustvarila poseben
okvir za to gostovanje in celotno predstavo.
Ga. Vika Podgorske nas je kot »Nora« uprav-
ljalna. Prepričala nas je, da je zares
gledališka umetnica, kakršni je rodil naš
narod prav malo. Svoj bogati izrazni mate-
rial uporablja temeljito z entuziazmom in
z virtuozno lahkoto. Razpoloženja Nore od
veeele, skoraj otroške razigranosti do naj-
globlji tragike, so se v pjeni kreaciji ziva-la druga v drugo kakor barve mavrice v
spektru. Ta njena Nora je žvela od prve
do zadnje minute resnično življenje in nam
bo ostala še dolgo v spominu, kakor da je
naša dobra znanca, s katero smo se sešli ne-
koč v resničnem življenju. Prav tako je na-
kazal tudi g. Hinko Nučič, da je igralce
obsežnih zrelih kvalitiet, ki je docela dosegel
svoj umetniški izraz, dasi mu Norin moč,
odvetnik Torvald Helmer, sicer ni nudi pri-
like za razvitejšo čustveno celotno skale. Raz-
tresenost prezaposlenosti, izražanje moške
trme, igranje rahle pianosti, razvnetje ob
spoznanju ženinaga »grehac« in zavreje ob
polomu zakona, vse je ustvaril globoko do-
jeto in zares fino prikazano.Naši domači igralci so sprito obeh odlič-
nih goslov tudi sami hoteli pokazati vso svo-
jo igralsko moč in so se zato dvignili do
lepe višine. Tako sme g. V. Skrbinske pri-
šteti kreacijo globokega zdravnika Ranka med
svoje najboljšie. Zamislili ee je vanj, našel
mu zunanje notranjosti adekvaten izraz in
ostal svoji zamisli do konca zvest tudi v fi-
nialnih detajlih. Poleg njega ee je razvija-
la gđ. Kraljeva kot gospa Lindejeva. Zajela
je v svojo upodobitvo vso tišino, zunanjo
skromnost ter notranjo čistost te za življen-
je očiščene žene, ki ei želi samo še druge
osečevati. Po maski posrečeni in po značil-
no dobro pozdan je bil tudi propadli odvetnik
Kroegstad g. Maksa Furijana, dočim je ga.
Dragutinovičeva prav lepo upodobila v ozi-
di vsega naslikano staro peškinjo Ana Ma-
rijo. Mali vlogi hišne Helene in postrešnica
sta odigrala skladno z okvirom celote gđ.la druga v drugo kakor barve mavrice v
spektru. Ta njena Nora je žvela od prve
do zadnje minute resnično življenje in nam
bo ostala še dolgo v spominu, kakor da je
naša dobra znanca, s katero smo se sešli ne-
koč v resničnem življenju. Prav tako je na-
kazal tudi g. Hinko Nučič, da je igralce
obsežnih zrelih kvalitiet, ki je docela dosegel
svoj umetniški izraz, dasi mu Norin moč,
odvetnik Torvald Helmer, sicer ni nudi pri-
like za razvitejšo čustveno celotno skale. Raz-
tresenost prezaposlenosti, izražanje moške
trme, igranje rahle pianosti, razvnetje ob
spoznanju ženinaga »grehac« in zavreje ob
polomu zakona, vse je ustvaril globoko do-
jeto in zares fino prikazano.Naši domači igralci so sprito obeh odlič-
nih goslov tudi sami hoteli pokazati vso svo-
jo igralsko moč in so se zato dvignili do
lepe višine. Tako sme g. V. Skrbinske pri-
šteti kreacijo globokega zdravnika Ranka med
svoje najboljšie. Zamislili ee je vanj, našel
mu zunanje notranjosti adekvaten izraz in
ostal svoji zamisli do konca zvest tudi v fi-
nialnih detajlih. Poleg njega ee je razvija-
la gđ. Kraljeva kot gospa Lindejeva. Zajela
je v svojo upodobitvo vso tišino, zunanjo
skromnost ter notranjo čistost te za življen-
je očiščene žene, ki ei želi samo še druge
osečevati. Po maski posrečeni in po značil-
no dobro pozdan je bil tudi propadli odvetnik
Kroegstad g. Maksa Furijana, dočim je ga.
Dragutinovičeva prav lepo upodobila v ozi-
di vsega naslikano staro peškinjo Ana Ma-
rijo. Mali vlogi hišne Helene in postrešnica
sta odigrala skladno z okvirom celote gđ.

Nova doba sončnih peg

Usodni električni in magnetni toki, začetek velikih vremenskih motenj — Potresi, poplave in spremembe v duševnem življenju

Znanstveni opazovalci so na raznih observatorijih istočasno ugotovili novo sončno pego, ki ima v premeru 16.000 milj. Ta pega pomeni pričetek nove periode sončnih peg in s tem so, kakor znano, v zvezi velike vremenske motnje.

Znanost je že davno dognala, da se pojavljajo na soncu v določenih presledkih temne pege, o katerih še ne vemo točno, od kod prav za prav izvirajo. Po večini jih je videti v ravninskem pasu sonca. Iz brzine, s katero se premikajo naprej, so lahko določili hitrost sončnega vrtenja — vsaj v ekvatorskem pasu.

Z dolgoletnimi opazovanji so lahko določili za nastopanje sončnih peg periodo 12 let. Takšna perioda se je pravkar pričela. Prvi odkritelj naše sončne pege, ameriški astronom dr. Earle G. Linsley, pravi, da ima ta pega dvakratno dolžino zemeljskega premera. Njeno gibanje je zelo hitro in mora zato izzivati električne in magnetne toke, ki ne morejo ostati brez učinkov na zemljo.

V kratkem času je opozoril vse druge opazovalne postaje na novi pojav, ki so ga s svojimi opazovanji potrdile in dopolnile. Linsley in ostali opazovalci menijo, da pričetek nove periode sončnih peg ne po-

meni samo nove periode vremenskih sprememb in viharjev, temveč da se bodo pojavljali tudi potresi in nenadne poplave ter spremembe v duševnem življenju človeštva.

Premnogi raziskovalci sicer ne priznava, da bi bile med sončnimi pegami in zemeljskimi dogajanjem tako tesne zveze, vendar nam bo dalo naslednjih dvanajst let dovolj prilike, da si nabereimo v tem pogledu novih izkušenj in dokončno rešimo vprašanje, o katerem se učeni svet prepira že dokaj let. Danes smo v svet pogledu opremljeni tudi s popolnejšimi aparaturami za meritve in kontrole nego pretekle dobe.

Tri lepote, ena sama kraljica

Lepotna kraljica Antibesa, gđc. Blancha Carrellova, ki je bila v Nici izvoljena za lepoto kraljico Sinje obale. Ob strani njeni častni dami

Pomorska bitka brez žrtev

Šestdnevni manevri ameriške vojne mornarice

Te dni so se zaključili v Karaibskem morju največji pomorski manevri, kar jih pomeni zgodovina ameriške vojne mornarice. Bitka, ki je bila krona vežb, je trajala šest dni. Udeležilo se je 114 vojnih ladij, 350 letal s 50.000 častniki in mornarji. Pri napadanju oporišč na zapadnoindijskih otokih sta hudo trpela i prijatelj i sovražnik.

Manevrov se je udeležil tudi vodilni zrakoplov »Macon«, ki je bil teoretično večkrat zadet in tako poškodovan, da se je le z največjo težavo umaknil do Miamija, kjer je pristal. Velik del vojnih ladij je zaradi izstrelkov postal neuporaben za boj, sestreljenih pa je bilo tudi precejšnje število letal. Manevri so se končali s popolnim uspehom. Tako vsaj pišejo ameriški listi.

Ob tej priložnosti se je zopet načelo vprašanje porabnosti vodljivih zrakoplovov

v pomorski vojni. Admiral Sellers je o tem napisal daljše poročilo, ki ga je poslal admiraliteti. — O poročilu čuvajo strogo tajnost. — Po izjavi nekega večaka za pomorsko vojno niso vodilni zrakoplovi prav nič prikladni za udeležbo v moderni vojni na morju. Posebno za napade ne pridejo v poštev, ker so preveč izpostavljeni sovražnikom.

Kot matična ladja za letala, katerih lahko naloži 34, pa se je zrakoplov »Macon« topot prav dobro obnesel. Iz vsega tega še ni povsem jasno, kakšno stališče bo v bodoče zavzela ameriška vlada napram vodljivim zrakoplovom. Praksa kaže, da so po eni strani nezaželeni, ker so preokorni v kretanju, imajo pa nedvomno tudi neke vrline, ki jih spričo dejanskega stanja kaže upoštevati.

Berlinska Mata Hari

Krasotica Kitty von Bergova obsojena na smrt

Pariški »Journal« poroča obširneje o procesu, ki se je vršil v Berlinu v največji tajnosti zaradi vohunstva in veleizdaje. Pred sodniki je stala Kitty von Bergova, žena vodilnega inženjerja Siemensovih tvornic, ki jo je sodišče obsodilo na smrt, ter poljski ritmister Sosnovski, ki so ga obsodili na dvesto let robovje.

V marcu so odkrile nemške oblasti veliko vohunsko afero. Državna policija je prišla kaksnih 20 oseb ter jih obtožila vohunske akcije v korist Poljske. Glava vohunov je bil baže poljski ritmister Sosnovski, bivši kavalerijski častnik, mož, ki je pomagal osvoboditi Vilno. Čeprav je imel majhne dohodke, je živel zelo razkošno. Oblasti niso mogle ugotoviti, odkod mu doteka denar.

Sosnovski je pridobil za svojo akcijo več mladih ljudi, med njimi tudi sina nemškega vojskovodje v svetovni vojni von Falkenhayna. Dajal je zapel v svoje mreže neko kavkaško princeso z imenom Katja Berberian, ravnateljica za oboroževanje v zraku pri Siemensovih tvornicah Josefa von Berga in njegovo ženo.

Sosnovski je bil obtožen, da je preskrbel poljski viadi podatke o novih nemških le-

talskih strojih, ki jih žene para. Glede na nemško-poljski pakt se je zadeva obravnavala v največji tajnosti. Podoba je, da je največjo kazen odnesla Kitty von Bergova, ki je bila v prvem zakonu omožena s sinom generala Falkenkayna. Kitty von Bergova je znana krasotica, zato je njena obsodba izzvala splošno senzacijo. Nemški listi ne smejo o aferi črniti niti besedice.

Umor zaradi zavarovalnine

Iz kriminalnega čina so skušali napraviti politično senzacijo

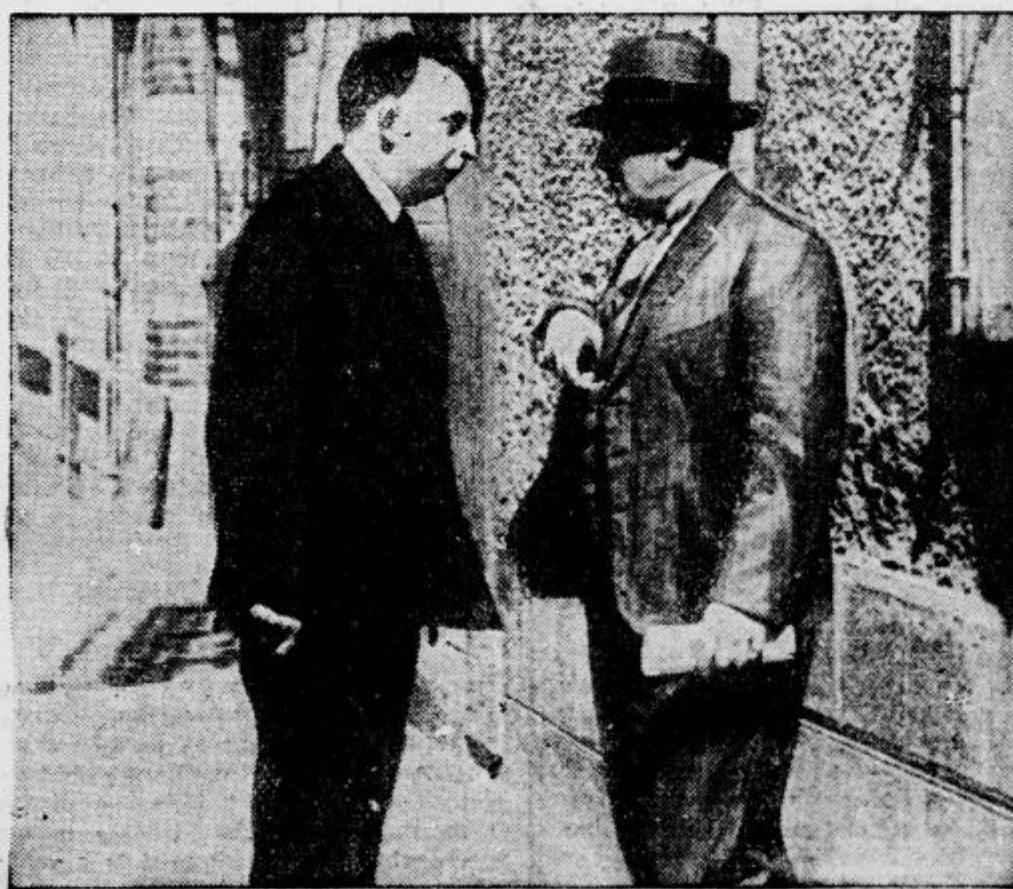
Michel Henriot z umorjeno ženo

Poročali smo že, da je Francijo prošle dni silno razburil umor žene Mihaela Henriota, nekakega poslanca Philippea Henriota. Mihael Henriot je imel blizu Lorienta farmo, v kateri je gojil srebrne lisice.

Farma že dalj časa ni dobro uspevala. Henriot se je moral zadolžiti, a ni imel niti toliko dohodkov, da bi lahko sproti plačeval obresti, ki so mu silno naraščale in odpirale pred njim prepada gospodarskega pogina.

Ko se je Henriot oženil, je zavaroval svojo ženo za 800.000 frankov. Pogodbo je sestavil tako zvito, da bi mu morala zavarovalnica izplačati zavarovalnino tudi v primeru, če bi umrla žena nasilne smrti. Henriot je streljal na svojo ženo s puško in jo je pogodil s petimi strelji, od katerih je bil vsak zase smrtonosen. Umel pa je tako prekanjeno zabrisati sled za seboj, da so oblasti v začetku smatrale, da je postala Henriotova žena žrtev mafije Staviskega. Šele po temeljiti preiskavi se je izkazalo, da je vzrok popolnoma kriminalne, ne pa politične narave.

Interesantno je tudi, da je morilec oče, ki je državni pravdnik, v svoji uradni funkciji moral naznaniti zavarovalnici, da je postala njegova smrt žrtev zločina. Ko so se okolnosti zločina pojasnile, je prošil za 15dnevni dopust in je prepustil preiskavo svojemu nasledniku. Afera zbuja v Franciji splošno ogorčenje.

Morilec Henriot po umoru v razgovoru z detektivom

Za birmance

izdelujemo res lepe obleke. Za botre same in tudi za birmance po meri po zelo nizkih cenah. Velika izbira blaga.

Drago Schwab, Ljubljana
ALEKSANDROVA CESTA

Dosti služb, malo prosilcev

Vsak dan čitamo v listih, kako prenapolnjeni so intelektualni poklici pri nas. Ne tako v Franciji. Tam pride na politehnichnem zavodu v Parizu na vsakih šest prostih mest komaj po en kandidat. Še več. Vsak doštudirani montanist ima enajst služb na izbero, vsakemu diplomiranemu agronomu se ponujajo štiri službe, vsakemu filozofu celo enajst službenih mest. Francoski listi objavljajo to statistiko zaradi tega, da bi odvračali mlade ljudi od študija jurisprudence in medicine. Naval na ti dve stroki in na farmaceutiko je namreč v Franciji nepopisen.

Letalska nesreča nad Varšavo

V petek se je nad Varšavo primerila strahovita letalska nesreča. Neki mlad častnik, ki je bil kandidat za pilota, se je dvignil z letalom v zrak in je dosegel višino 150 m. V tej višini se je pokvaril stroj, ki ga pilotski kandidat ni znal popraviti. Zato je skušal častnik zasolino pristati. Toda imel je smolo, da je napravil poskus prenizko nad zemljo. Letalo se je zaradi tega nad neko cesto zrušilo na zemljo. Nesrečnik je imel pri padcu še toliko duševne prisotnosti, da je s krikom razgalil učeno otrok, ki so se igrali na bližnjem cestnem križišču, kamor je padlo letalo. Hudo poškodovanega so odnesli častnika v bolnišnico, kjer je v groznih mukah izdihnil.

Sodelovanje Rumunije in Poljske

Rumunski zunanji minister Titulescu sprejema v Bukarešti poljskega ministra za zunanje zadeve Becka

Nobelov sodelavec umrl

Soizumitelj dinamita, soustvaritelj Nobelovega fonda

V svoji vili v Južni Angliji je umrl v starosti 84 let Karel Olaf Lundholms, pomemben kemik in pionir v področju razstreliv. Njegovo delovanje se je pričelo v času, ko je Alfred Nobel ustvarjal svoje največje izume, t 5 let mlajši Lundholms mu je bil pri tem najzvestejši pomočnik.

Cela vrsta odločilnih novot za tehniko razstreliv je izšla iz Nobelovega laboratorija, tako početno vžiganje, razstrelilna želatina, koncentracija žveplene kisline, dinamit, a Lundholms je pri tem v drznih eksperimentih sto in sto krat postavil svoje življenje na kocko. Dvakrat je prišlo

pri tem do silovitih eksplozij, a kakor po čudežu je ostal Lundholms nepoškodovan. Ker je imel kakor njegov mojster tudi velike organizatorne talente, ga je ta pomenje postavil na čelo enega svojih podjetij, tovarne razstreliv na Škotskem.

S svojim delom je Lundholms dopolnil Nobelove ideje in velja za soustvaritelja ogromnega kapitala, ki je danes pod imenom Nobelove nagrade znanostim, literaturi in miru vni misli v korist. A tudi od svojega velikega imetja je velik del oddal za podpiranje mladih talentov in za dobrodelne namene.

Proces zaradi „Nane“

Popačeni roman Emila Zole na platnu

V Parizu se bo v kratkem pričel proces proti filmski družbi Metro-Goldwyn, katero tožijo dediči naturalističnega pisatelja Emila Zole. Družba je namreč pred časom dobila pravico snimati roman »Nana«.

Kot tožitelja nastopata sin in hči Emila Zole, ki kakor znano, ni imel zaskanskih otrok. A je priznal nezakonske potomce za svoje. S tem dejstvom se je sprijaznila tudi njegova žena. Dr. Josef Zola in Denis Leblond-Zola tožita zdaj Metro-Goldwyn, da je izpustila iz filmske »Nane« niz prizorov in situacij, ki popolnoma spreminjajo vsebino romana. Delo je s tem dobilo po-

polnoma drugačno lice in ga ni mogoče priznati za film po romanu Emila Zole. S tem je utrpel tudi pisateljski ugled Emila Zole ogromno škodo, ki se moralno sploh ne da oceniti.

Pisateljova hči in sin zahtevata zataganje, da se film takoj odstavi in vzame iz prometa ter uniči. Filmska firma pa se temu upira, češ, da je plačala za filmanje romana znatno odškodnino. Seveda vztraja na tem, da ji je to dalo pravico, vrtili film po okusu režiserja in ga napraviti takšnega, da bo pri publiku všeč.

Skoro kakor v „Dekameronu“

Alkohol ga je privedel v tujo spalnico

Ko je te dni zjutraj hišnik v praški Smečkovi ulici 14 pometal pred hišo, je opazil na bližnji stropi moškega v Adamovem kostumu. Šel je po stražnika, ki je splezal na streho in napovedal adamitu aretacijo. Moški je pri tem jačudeno gledal okrog sebe. Kmalu po tem prizoru pa je skočil za adamitom na streho drug moški z ženskimi hlačkami v rokah. In da ne bo prizor tako prazen, se je moškima pridružila še ženska. Bila je ogrnjena v spalno haljo. Močno je hlipala in venomer zatrdjevala, da je nedolžna...

Stražnik je adamita odvedel na stražnico, kjer je izpovedal, da je doktor kemije in da je dva dneva v doma popival s prijatelji. Ko so mu slednjič noge odpovedale pokorščino, ga je neki prijatelj odvedel s seboj v stanovanje ter mu postal na zofi, da bi zaspal. Toda noč je bila topla, v želodcu pa je bilo toliko alkohola, da ni mogel zaspati. Vrh tega je doktor kemije mesečen in to ga je zvrnilo na streho soedne hiše, ki je bila tik pod oknom njegovega ležišča. Stopil je skozi okno na prosto, kjer ga je obil poživiljoč hlad. Po strelah hodeč, je dospel nekaj hiš dalje in ko se je majal od okna do okna, je opazil spalnico z dvema posteljama in mlado žensko pod odejo. Ne da bi dolgo razmišljal, je splezal skozi okno v spalnico.

Ženska se je silno prestrašila nočnega obiska. V zadregi je pograbila obleko, ki je ležala poleg nje na stolu in se je z njo zakrivala pred obiskovalcem. Prav tedaj pa so se odprla vrata in v spalnico je stopil zakonski mož. Bil je prepričan, da je zaslišal ženo v prepovedanem objemu in je spodil najprej obiskovalca iz spalnice, potem pa je stopil za njim še sam. In pozneje je odpeljal svojo ženo na policijski komisariat.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ.

da je v Ameriki že pet držav prepisalo, da morajo imeti avtomobili nezdoljivo steklo;

da bolujejo tudi psi in konji na »adkor-ni bolezni«;

da žive bakterije, ki se v desetih urah milijonkrat pomnože;

da je Gandhi po svoji zadnji avtomobilski nezgodi sklenil, da bo hodil po svetu semo peš;

da sta 902 vojni do 1. 500. pr. Kr. poželi manj žrtev kakor boleznici, ki so jih žrle v tistih časih podgane.

Tam se je zadeva rešila v splošno zadovoljstvo trojice. Doktor kemije je opisal svoje doživljanje v zadnjih dneh. Natreskal se ga je tako, da je bil težak kot čep in ni vedel, kaj dela. Bolezen ga je izvabila na streho in ne zavedajoč se odgovornosti, je zlezel v zakonsko spalnico, do katere ni imel pravice. Na policiji so ga pridržali takoj dolgo, da se je prepsal in iztrezil, potem so ga pomirjenega poslali domov.

A NEKDOTA

Dvorni norec angleške kraljice Elizabete Pace se je bil tej zameril s svojim zlobnim jezikom in ga je napadla. Po dolgem času je vendar toliko pozabila na njegovo predrznost, da ga je pozvala nazaj. Pace je prišel, padel pred njo na kolena in sklonil glavo. Kraljica mu je podala roko, rekoč: Vse ti odpustim. Če bi pa morala še kdaj poslušati, kako obraš moje napake, tedaj...

»Ne,« jo je prekinil Pace. »ne bom več govoril o stvarih, o katerih govori že vse mesto.«

VSADAN ENA

Ni publikum

»Oprostite, tukaj je občinstvu zabranjeno kaditi.«

»Kako pa pridete vi do tega, da smete kaditi.«

»Jaz nisem občinstvo, jaz sem tu uradni sluga.«

Krinka proti krinki

Roman

Tako sta se pogovarjala artista.

In v tem razgovoru je bilo nekaj, kar mi je ves tisti večer zvenelo po ušesih. Ali so bile to ganljive besede enega artistov o svojem prijatelju Giovanni? ... moj prijatelj je bil! ali nekakšen detektivski nagon, ki mi je spet in spet obračal misli na tisti razgovor, sam ne vem. Vem le to, da sem zvečer s svojo smotko sedel v temni delovni sobi in obnavljal razgovor od besede do besede.

Mislil sem: ... če bi bil konzul res ta Giovanni? Kako se vede človek, ki noče, da bi ga spoznali, kadar se čuti spoznanega?

Izgine, kakor hitro le more, da bi ušel opazovalcu izpred oči!

Ni dvoma, da bi večina ljudi tako ravnala, a kaj, ko je večina ljudi neumnežev!

Pametna glava bo modrovala drugače. Rekla si bo, če se zdajle potulim, ostane sum v tem človeku živ. Zasladoval me bo, vohunil za menoj ... in tako ne bom imel nikoli miru.

Ne, v takem primeru je treba ubrati drugo pot. Treba je prepričati nadležnega znanca, da nismo tisti, ki ga išče. Treba je storiti, da ne bo več premišljeval in si belil glave, ali sem pravi ali nisem ... Vedeti mora: ni tisti! Zmotil si se! ... In tega ni moč doseči z begom. Pameten človek bo torej izkušal preveriti svojega znanca, da ni niti od daleč istoveten s samim seboj.

In tako je storil ta mož. Vse, prav vse je napravil drugače kakor tak, ki se čuti spoznanega. Povabil je artista k svoji mizi, da bi si

ga mogel natančneje ogledati, in ga prepričal, da ni Giovanni. V ta namen je igral lastnosti značaja, ki jih ni bil oni pri pravem Giovanni nikoli opazil. Artist se je bil pripravil na izpremembo vnanosti, ne pa na to izpremembo notranosti, duše in značaja. Bolje mu ni mogel zmešati sledi!

In potem sem bil v mestu vendarle marsikaj slišal o konzulu Traerju. Imeli so ga za zmožnega poslovnega človeka, za hladnega in preveganega spekulant, ki je živel zelo samotno življenje. Poznali so ga kot puščavnik. Niti ni sprejemal obiskov niti ni prirejal večerov in vesel. Njegova služinčad je imela dnevno službo, ponoč ni trpel v hiši žive duše. Težje je bilo priti do njega kakor do kakega ministra. Vsekakor so ga imeli za čudaka, ki ga je bilo življenje storilo trdega in zagrenenega.

Skratka, bil je baš nasprotje tistega, kar je artist trdil o njem. Konzul ni bil čuten uživalec. A zakaj si je bil proti artistu nadel to krinko? Zakaj?

Tega »Zakaj?« se nisem mogel otresti. Tu je moj duh obstal in ni nehal iskati. Na ta »Zakaj?« je polagal kamen za kamnom. In zjutraj je bila sezidana fantastična zgradba, ki se mi je zdela samemu tako prenapeta in nemogoča, da sem se ji nehote smehljaj. Nočno blodno sem jo imenoval pri jutrnji kavi, prepričan, da jo zdaj-zdaj poplaknem s požirkom konjaka.

Pa je ostala! In dnevi so minevali in minevali, ne da bi bil prišel do drugačne slike.

Nazadnje sem sklenil, da konzula ponoči obiščem. Seveda nepovabilen in pod vlomilsko krinko.

Nevarna igra! A baš vrtoglavoost mojega zamisleka me je dražila. Nevarnost me je ščemela v kri kakor šampanjec. Ako je bilo v mojih kombinacijah kaj resničnega, sem moral najti v konzulovi hiši sledove o tem, čeprav se tako blede.

Drugi dan me je videla hiša konzula Traerja kot dimnikarja, ki je plezal po kaminih.

Sumljivega nisem našel na tem informativnem obisku prav nič. A v delovni sobi je stala velikanska železna blagajna. Ta je dražila moje hrepenenje. Ako je bilo vobče kje kaj sledov, so morali biti skriti v trebulu te debele gospe.

Vlom je bil zdaj pri meni sklenjena stvar. Treba ga je bilo tvegati vzlic veliki nevarnosti. Varstva pri policiji za to podjetje nisem mogel najti. Proti konzulu ni bilo niti najmanjšega suma, ki bi bil le količkar opravičeval moj korak. Zato sem vedel, da mi gre za glavo, če me zasačijo!

A sum proti konzulu se je bil že preveč vkoreninil v meni. Nisem se mogel delj boriti z njim. Bil je močnejši od mene. Silil me je k dejanju. Moral sem priti gospe z železnim trebulom v konzulovi sobi do živega. Dejanje je stalo pred vrati — moral sem kreniti za njim.

Tako sem postal vlomilec.

A zgodilo se mi je kakor nekateremu vlomilcu. Konzul me je zalotil sredi posla. Ko sem mu pogledal v oči, sem vedel, da mi gre za življenje, ako le količkar zasluži, da nisem vlomilec, ampak detektiv.

Mislil, da sem dobro igral svojo vlogo; tako dobro, da je konzul sklenil storiti tega vlomilca morilca — morilca svoje rejenke.

Hotel je, naj jaz namestu njega opraviim dejanje, ki je bilo morda zli sen njegovih noči. Srca ni imel, gotovo da ne, a tega dejanja se je vendarle plašil.

Hotel me je prisiliti, da umorim dekle. Sredi noči me je postavil v neno sobo, da izvršim umor, poprej mi je pa stisnil v roko bodalo. In če ga ne bi ubogal, je stal za mojim hrbtom kot krvnik s svojim smrtonosnim samokresom na zračni pritisk, pripravljen, da sam izvrši obsodbo nad menoj in nad njo.

UMIVAJTE ZOBE KAKOR UMIVATE ROKE!

MILO za ZOBE

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA DALJE KAKOR KATERAKOLI ZOBNA PASTA

POIZKUSNA SKATLA

IBBS Poizkusite!

3.-

DIN

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisil in tentive se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Potniki

Beseda 50 par, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Potniki

ki obiskujejo bolnice, hotela, brivce itd., dobijo dober postranski zaslugek s prodajo brezkonkurenčne patentne priprave za mazanje perila. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Obnova perila«. 18772-6

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgov. pomočnika prvotnega moč s fotografijami in opisom. Pomočnik imenovan pri Arsur Nachbar, Radeča. 18748-1

Brivskega

pomočnika dobro izkušenega sprejme Eovar, Tyrševa cesta 92. 18750-1

Pletilje za rokavice

s okrobo sprejemem. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18712-1

Pisarniško moč

veliko strogojako in stopograjno sprejemem takoj v vseh vrstah. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Zmožnost 728«. 18726-1

Ljuba Jurković:

MALA KRALJICA NOČI

(Ilustriral V. Mazi)

Kopista

prvotnega in urenega, za fotomekatska dela, in izrednega potrebnega restavracije sprejme takoj Foto »Special«. Ljubljana, Miklošičeva cesta. 18762-1

2 mizar, pomočnika

dobro izkušena v pohištvu sprejme mizarstvo Liden v Ljubljani ulici št. 16. 18760-1

Dve šivilji

sprejme takoj Krista Erman, Meeni trg št. 10/III. 18736-1

Kuharico

ki opravlja vse hišne dela, tibo in enažno sprejemem. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Skribna 35«. 18762-1

Šiviljo

vajevo šivanja konfekcijskih bluz, sprejemem. Pomočnik na oglasni oddelk »Jutra« pod »Konfekcijske bluze«. 18757-1

Vezalko

za cvetličarno issem. Pisane ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Vezalka«. 18773-1

Pletilje

z redno prakso, sprejemem takoj za stalno. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18768-1

Mize in stole

dobro ohranjene zelo poceni prodam. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18740-6

Oleandri in otroški voziček

(športni) prodajal v Mostah, Zaloška cesta št. 15. 18764-6

Lepa sv. lisica

za 380 Din. napredaj. Bonboniera Piskinger, Duplejska cesta 1. 18756-6

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 188-6

Navadne stopnice

napredaj v Starotovski ulici št. 27. 18565-6

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesto postrežnice

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Mesar, pomočnik

18 let star, kuzen mesarsko-gostilniške obrti — praktičar 11 mesecev kot prekaljevalec, želi a 1. junijem premeniti službo. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Stalno mesto 384«. 18738-2

Vajenci-ke

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mlad, krepak fant

gleda kemorkoli za mesečnega vajenca. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18731-4

Zasluzek

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivilja

ki tudi kupa steno perilo, gese na dom po 15 Din dnevno. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18745-3

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pripravljalni tečaj

za malo maturo Ponudbo strokovni profesor. Predela se celotna tvarina. Vpis dnevno do 16. t. m. v Pražakovi št. 8/II. 18663-4

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mize in stole

dobro ohranjene zelo poceni prodam. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18740-6

Oleandri in otroški voziček

(športni) prodajal v Mostah, Zaloška cesta št. 15. 18764-6

Lepa sv. lisica

za 380 Din. napredaj. Bonboniera Piskinger, Duplejska cesta 1. 18756-6

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 188-6

Navadne stopnice

napredaj v Starotovski ulici št. 27. 18565-6

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesto postrežnice

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Mesar, pomočnik

18 let star, kuzen mesarsko-gostilniške obrti — praktičar 11 mesecev kot prekaljevalec, želi a 1. junijem premeniti službo. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Stalno mesto 384«. 18738-2

Službe išče

Beseda 50 par, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Mesto postrežnice

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Mesar, pomočnik

18 let star, kuzen mesarsko-gostilniške obrti — praktičar 11 mesecev kot prekaljevalec, želi a 1. junijem premeniti službo. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Stalno mesto 384«. 18738-2

Mesto hišnika

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

2 pošteni služkinji

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Gospodična

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Natakarica

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Kapital

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Hranilne vloge

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

vseh bank

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Kupim

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Statvo

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Avto-kovčev

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Dvigalo (vinto)

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 188-6

Navadne stopnice

napredaj v Starotovski ulici št. 27. 18565-6

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesto postrežnice

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Mesar, pomočnik

18 let star, kuzen mesarsko-gostilniške obrti — praktičar 11 mesecev kot prekaljevalec, želi a 1. junijem premeniti službo. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Stalno mesto 384«. 18738-2

Službe išče

Beseda 50 par, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Mesto postrežnice

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Mesar, pomočnik

18 let star, kuzen mesarsko-gostilniške obrti — praktičar 11 mesecev kot prekaljevalec, želi a 1. junijem premeniti službo. — Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Stalno mesto 384«. 18738-2

Vrednote

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Kamp, kam?

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Kavarniški vrt

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Stanovanje

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Sobe išče

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Živali

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Mala papiga

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Sobe odda

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Prazno sobo

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Lepo sobo s kuhinjo

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Lepo solčno sobo

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Mesečno sobo

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Opremljeno sobo

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Lepo sobo

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

ZALUJOČI OSTALI

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

3 lepe travnike

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Izredna prilika

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Stavbišče

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

V Rog. Slatini

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Kamp, kam?

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Kavarniški vrt

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Stanovanje

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Sobe išče

18 let mlado dekle za do poldna. Našlov pove oglasni oddelk »Jutra«. 18744-2

Živali